Liite 10 Khall 23.11.2020 § 251

Liite 4 Kvalt 7.12.2020 § 67

VESANTO

#SYDÄNMAA

TALOUSARVIO 2021

JA

TALOUSSUUNNITELMA

2021-2023

1 YLEINEN OSA ... 4
1.1 Perustietoa kunnasta ... 4
1.2 Väestö ... 5
1.3 Työpaikat ja elinkeinorakenne ... 9
2 ORGANISAATIORAKENNE ... 11
2.1 Vesannon kunnan luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2021 ... 11
2.2 Vesannon kunnan henkilöstöorganisaatio vuonna 2021 ... 11
3 VESANNON KUNTASTRATEGIA ... 12
4 VUOSIEN 2021-2024 taloussuunnitelman yleisperustelut ... 13
4.1 Yleinen taloudellinen tilanne ... 13
4.2 Kuntatalouden kehitysnäkymät ... 14
4.2.1 Valtionosuudet vuonna 2021 ... 15
4.2.2 Verorahoituksen muutokset ... 16
5 VESANNON KUNNAN TALOUS ... 16
5.1 Kunnan talouden lähtökohdat ... 16
5.2 Kunnan toiminnan ja talouden ohjaus – talousarvion valmistelu ja laskentaperusteet ... 17
5.3 TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOLASKELMA ... 19
6 TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTAJÄRJESTELMÄN PERIAATTEET ... 21
6.1 Toiminnalliset tavoitteet ... 21
6.2 Käyttösuunnitelmien mukaiset tavoitteet ... 21
6.3 Hallinnon ja talouden tarkastus ... 22
6.3.1 Konserniohjaus ... 22
6.3.2 Valvontajärjestelmä ... 22
7 TALOUDEN TASAPAINOTUS JA TOIMENPIDEOHJELMAN RIITTÄVYYS ... 23
8 ENNUSTEET JA LASKELMAT ... 23
8.1 TULOSLASKELMA ... 26
8.2 RAHOITUSLASKELMA ... 27
8.3 TALOUSARVIOLAINOJEN KEHITYS 2000- 2023 ... 28
8.4 TULOSLASKELMA (ulkoinen) ... 29
9. KESKUSVAALILAUTAKUNTA ... 30
9.1. Vaalit ... 30
10 TARKASTUSLAUTAKUNTA ... 31
10.1. Tilintarkastus ... 31
11. KUNNANHALLITUS ... 31
11.1 Yleishallinto ... 31

12. Elinkeinotoimi....38
13. Lomituspalvelut....41
15. PERUSTURVALAUTAKUNTA....46
15.1. Sosiaalityö ja toimeentuloturva....47
15.2. Kotihoito, vanhus- ja erityispalvelut....49
15.3. Terveydenhuolto....54
16. SIVISTYSLAUTAKUNTA....56
16.1. Lasten varhaiskasvatus....57
16.2. Perusopetus....59
16.3. Lukio....63
16.4. Aikuiskoulutus....64
16.5. Vapaa-aikatoimi....66
17. YMPÄRISTÖTOIMI....72
18 INVESTOINTIOSA....78
19 VESANNON VUOKRATALOT OY....83

1 YLEINEN OSA

1.1 Perustietoa kunnasta

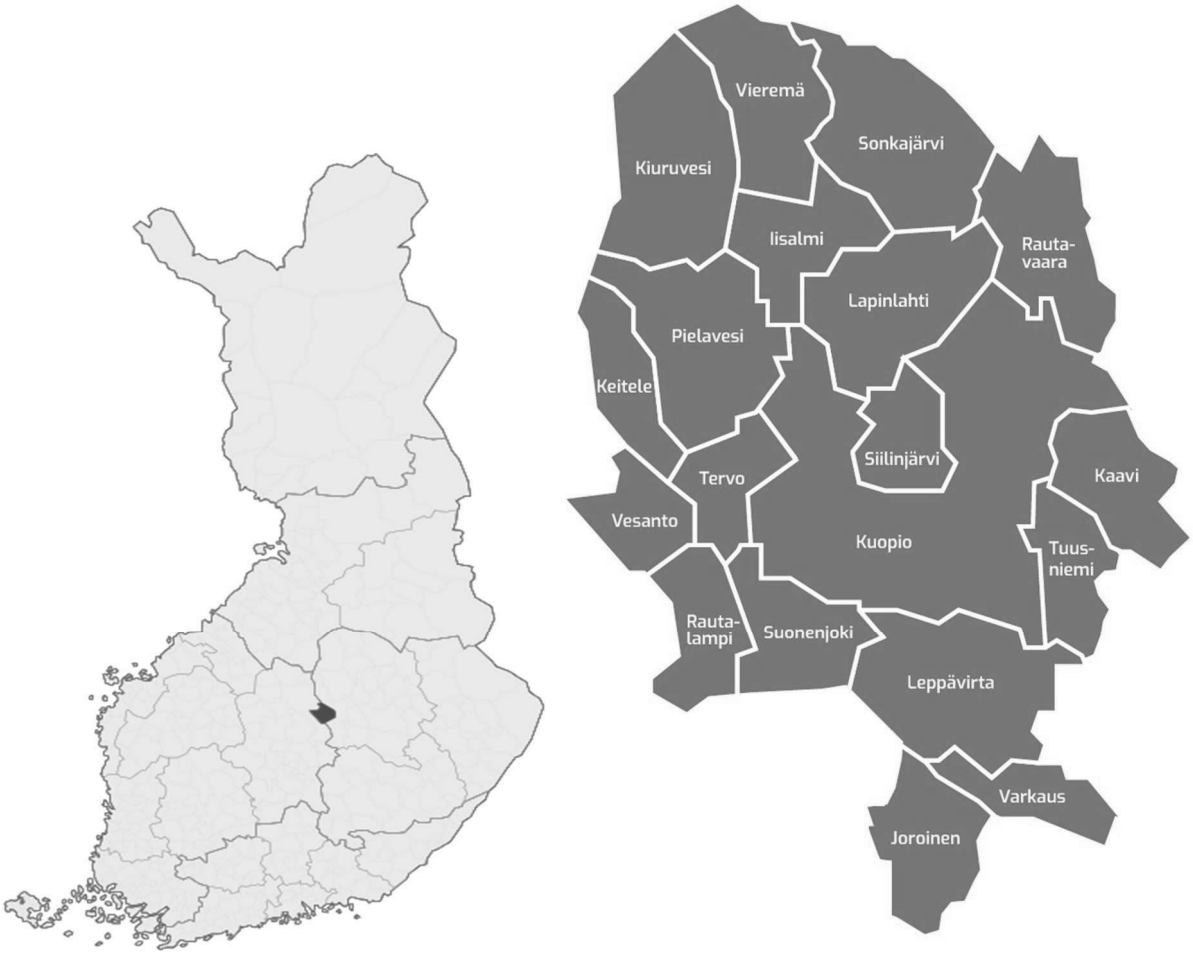

Vesannon kunta sijaitsee Pohjois-Savon maakunnan länsiosassa. Kunta kuuluu Sisä-Savon seutukuntaan. Naapurikuntia ovat Konnevesi, Keitele, Rautalampi, Tervo, Viitasaari ja Äänekoski. Kunta on perustettu vuonna 1871.

Kunnan kokonaispinta-ala on 569,80 km², josta maata 422,60 km² ja vettä 147,20 km².
Kunnan asukasluku on 2.014 henkilöä (Tilastokeskus 31.12.2019).

Valtuuston voimasuhteet ovat:

Keskusta	13
SDP	4
PS	2
Kokoomus	1
Sitoutumattomat	1

1.2 Väestö

Vesannon henkikirjoitettu väkiluku 1.1.2020 oli 2.014 henkeä. Kunnan väestömäärän kehitys on ollut pitkään voimakkaasti negatiivinen. Väestö on vähentynyt eniten työssäkäyvässä ikäluokassa. Vuonna 2011 alkanut negatiivinen kehitys on jatkunut myös vuonna 2020. Tilastokeskuksen 30.6.2020 raportissa kunnan väkiluku oli 1.994. Negatiivinen väestönkehitys koskettaa Pohjois-Savossa Kuopiota lukuun ottamatta kaikkia kuntia. Huomioitavaa kuitenkin on, että kuntien välisessä nettomuutossa vuonna sekä absoluuttisesti että väkilukuun suhteutettuna Vesanto on pohjoissavolaisista kunnista toisena heti Kuopion jälkeen.

Kunnan asukastiheys on 4,9 asukasta maaneliökilometrillä, kun se koko maassa on 17,9 asukasta/maaneliökilometri (tilanne 31.12.2019).

Syntyneiden lasten määrä on laskenut Pohjois-Savossa 2010-luvulla lähes samaa tahtia kuin koko maassa. Kuntaliiton ennusteen mukaan syntyneiden määrä pysyy vuoden 2020 tasolla vuoteen 2040. Syntyneitä on muutama vuodessa. Kuolleiden määrä laskee. Kehitys on verrannollinen väkiluvun laskuun.

Vesannon väestöennuste vuoteen 2040

Vuosi	Yhteensä	0 - 14	15 - 64	65 - 74	75 -
2019	2012	194	997	447	374
2020	1969	187	964	439	379
2021	1926	176	944	416	390
2022	1884	162	922	401	399
2023	1846	155	889	394	408
2024	1811	143	865	375	428
2025	1775	136	842	363	434
2026	1743	126	825	353	439
2027	1710	121	805	337	447
2028	1679	114	788	325	452
2029	1650	114	759	324	453
2030	1621	106	745	318	452
2031	1594	100	726	322	446
2032	1568	100	705	318	445
2033	1544	99	695	302	448
2034	1521	98	682	291	450
2035	1498	98	668	284	448
2036	1475	97	660	275	443
2037	1454	96	653	266	439
2038	1434	96	643	260	435
2039	1414	95	641	245	433
2040	1395	95	639	233	428

Lähde: Tilastokeskus

Vesannon väestön määrä eri ikäluokissa

Ikä	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 - 14	287	279	266	255	251	238	238	216	206	187
15 - 64	1400	1363	1304	1259	1204	1148	1106	1066	1026	995
65 - 74	332	344	365	371	395	423	416	433	448	454
75 -	407	404	393	403	394	382	388	379	378	378

Lähde: Tilastokeskus

Väestöennusteen mukaan Vesannon väestö vähenee yli 600 hengellä vuoteen 2040 mennessä. Vesannon väkiluku on vähentynyt viidessä vuodessa kaikkiaan 10,2 % (Pohjois-Savon Liitto). On huomioitavaa, että väestöennuste perustuu historiatietoihin ja on suuntaa antava.

31.12.2019 tilastotietojen mukaan kunnan väestön ikärakenne on Pohjois-Savon vanhusvoittoisin (yli 64-vuotiaiden osuus 40,1 % väestöstä). Koko Sisä-Savon seutukunnassa yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä on 33,6 % kun se Pohjois-Savossa on 24,5 % ja koko maassa 21,8 %. Lapsia puolestaan on suhteellisen vähän; 0–14-vuotiaiden osuus on Vesannolla 10,0 % väestöstä, kun Pohjois-Savon osalta vastaava luku on 14,8 % ja koko maassa 16,0 %. Ikärakenteella on suuri vaikutus mm. kunnan palvelutarjonnan suuntaamisessa: erityisesti terveydenhuollon ja sosiaalitoimen menot ovat kunnassa korkeat.

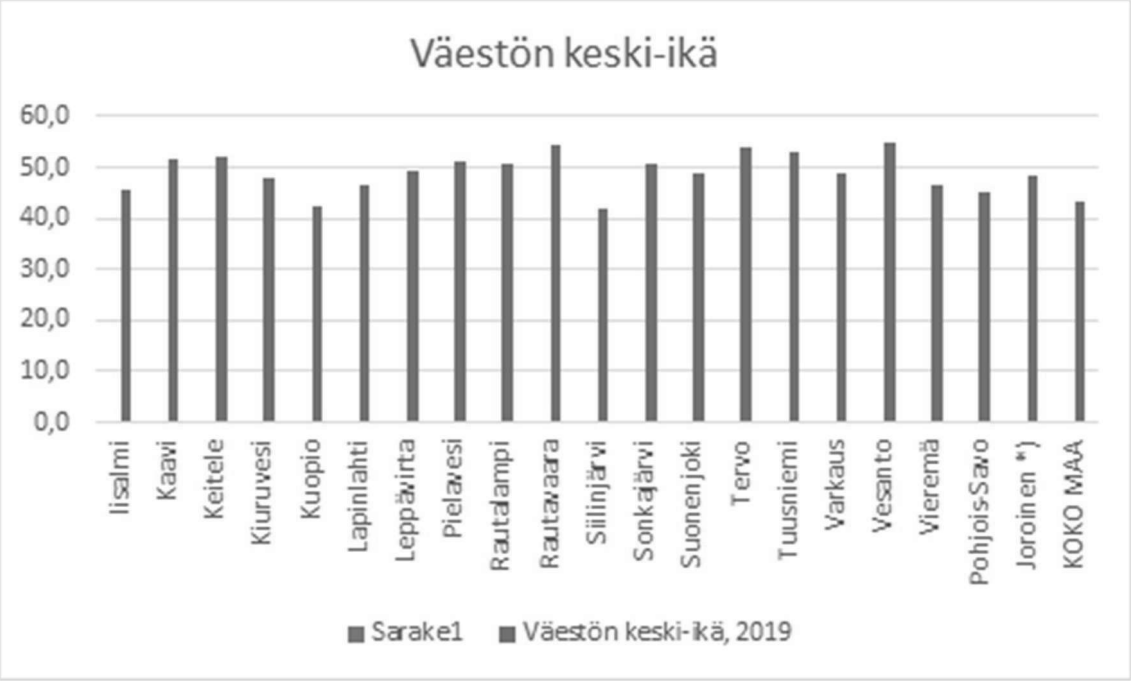

Lähde: Tilastokeskus

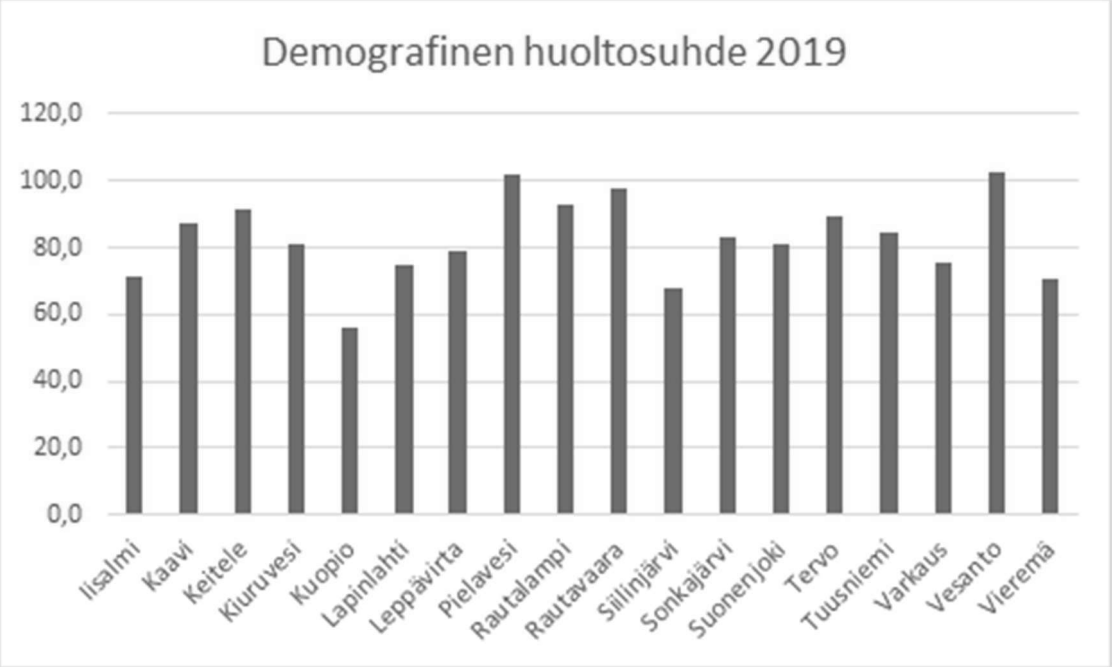

Lähde: Tilastokeskus, Pohjois-Savon Liitto

Kunnan väestöllinen huoltosuhde eli kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttäneitä on 100:aa työikäistä kohden, oli kunnassa 102,4 (tilanne 31.12.2019), kun se edellisvuonna oli 100,6. Väestöllinen huoltosuhde on Pohjois-Savossa 66,1 ja koko maassa 61,4. Tunnusluvun nousu koko maassa kertoo osaltaan väestön ikääntymisestä ja syntyvyyden alenemisesta.

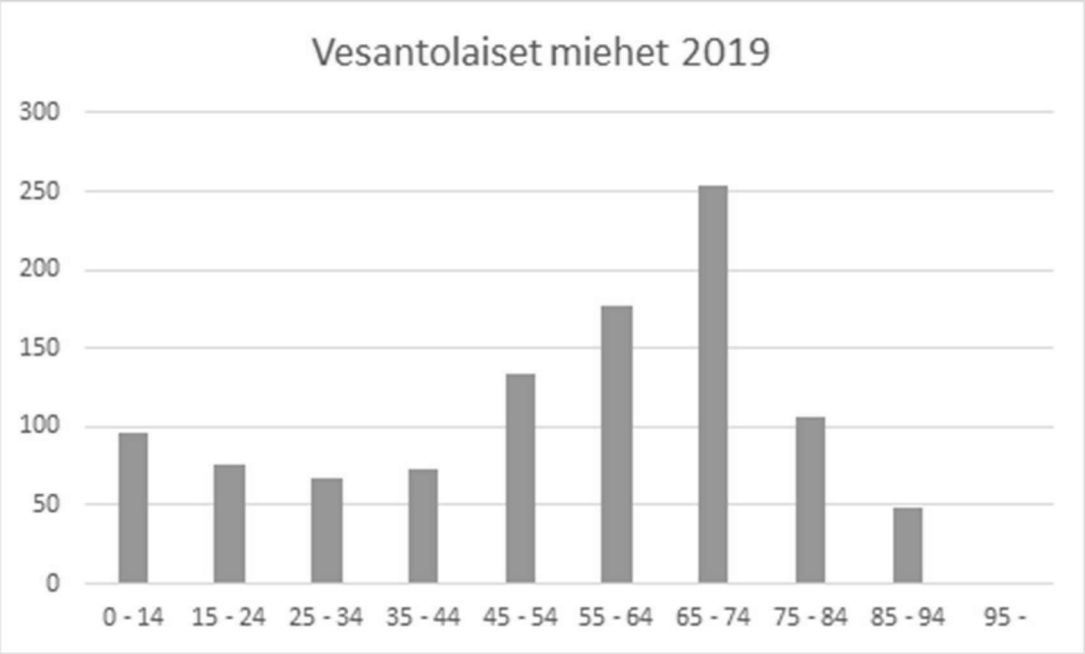

Lähde: Tilastokeskus

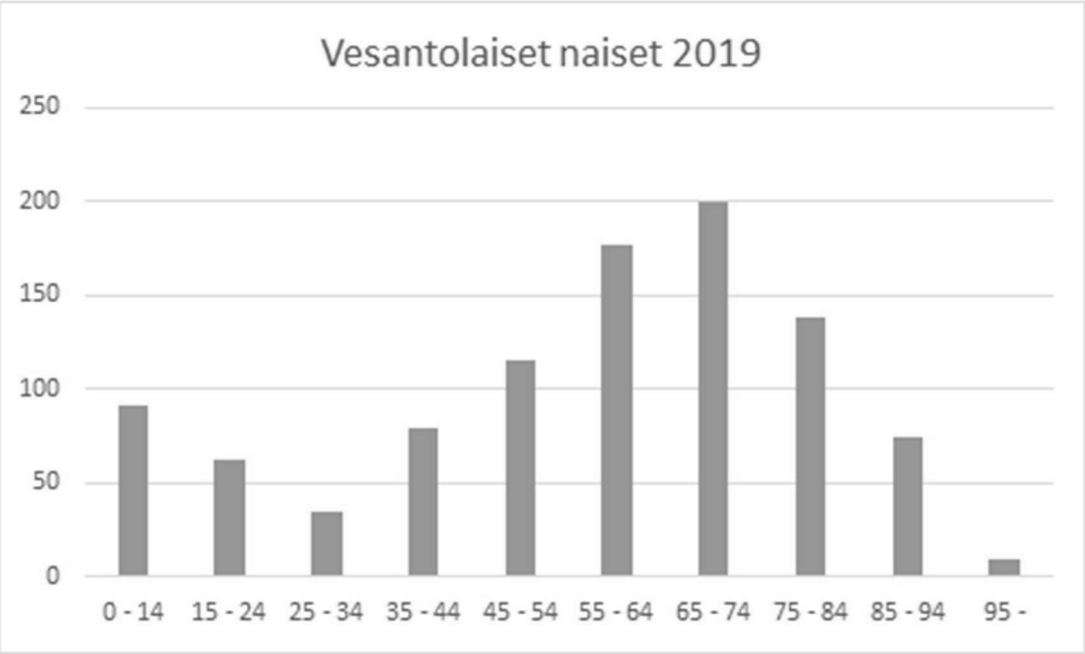

Lähde: Tilastokeskus

Miesten ja naisten osuus ikäluokittain -kaaviot osoittavat, että 25-34-vuotiaita miehiä on noin puolet enemmän kuin saman ikäisiä naisia. Naisten osuus miehiin verrattuna kasvaa 75-ikävuoden jälkeen.

1.3 Työpaikat ja elinkeinorakenne

Kunta on maatalousvaltainen, eniten työpaikkoja (tp) on palveluissa ja alkutuotannossa.

Työvoima, työlliset ja työttömät

Työvoimaa Vesannolla oli vuoden 2019 lopussa 786 henkilöä. Reilussa 15:ssä vuodessa työllisen työvoiman määrä on vähentynyt vajaalla 200:lla työllisellä. Työttömiä työnhakijoita oli 93 vuonna 2018 ja 94 vuonna 2019. Työttömistä miehiä oli 65 ja naisia 29. Alle 25-vuotiaita työttömiä ei ollut yhtään, kun niitä edellisen vuoden vastaavassa ajankohdassa oli 9,3 % työttömistä. Yli 50-vuotiaita työttömiä oli 49. Pitkäaikaistyöttömiä oli 23 henkilöä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Vesannolla vuoden 2019 lopussa 9,5 %, kun se Pohjois-Savon maakunnassa oli 9,2 %. Elokuussa 2020 työttömiä työnhakijoita oli 70. Elokuussa Pohjois-Savon työttömien osuus työvoimasta oli noussut 12 %:iin, kun se Vesannolla oli pudonnut 9 %:iin. Vain Vesannolla ja Tervossa työttömien osuus työvoimasta verrattuna kaikkiin muihin Pohjois-Savon kuntiin oli pudonnut.

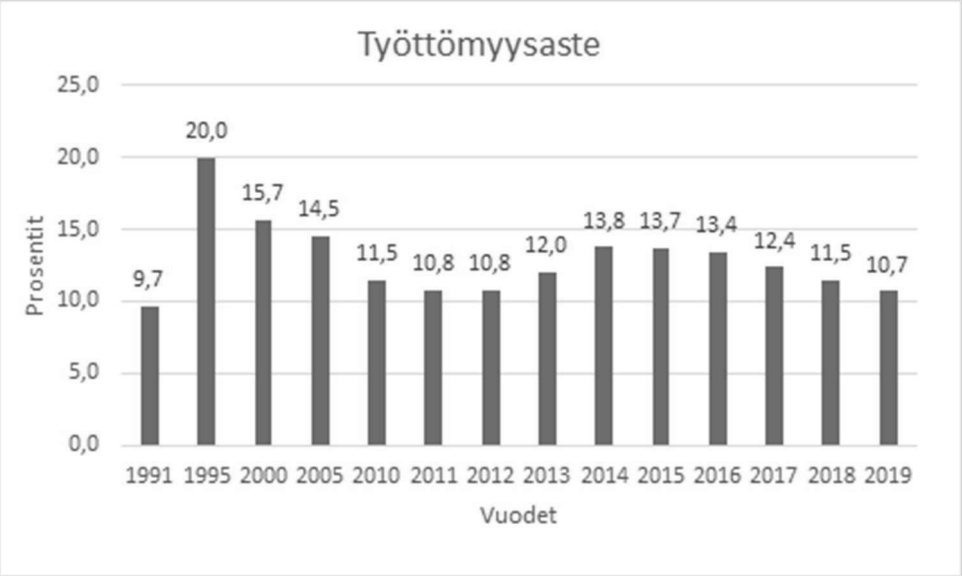

Lähde: Tilastokeskus

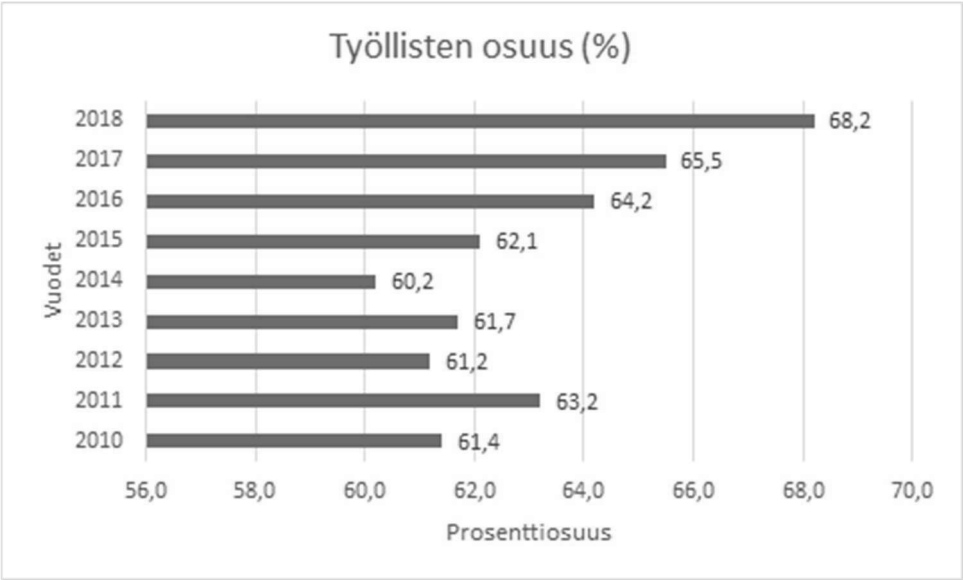

Lähde: Tilastokeskus

Vesantolaisen työpaikka löytynee tulevina vuosina mitä todennäköisimmin oman kunnan ulkopuolelta. Tämä puoltaa pienten kuntien yhteistyötä ja alueen kehittämistä yhtenä isompana kokonaisuutena.

2 ORGANISAATIORAKENNE

2.1 Vesannon kunnan luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2021

Vesannon kunnan luottamushenkilöorganisaatio voidaan kuvata seuraavalla kaaviolla:

HALLINTO-ORGANISAATIO

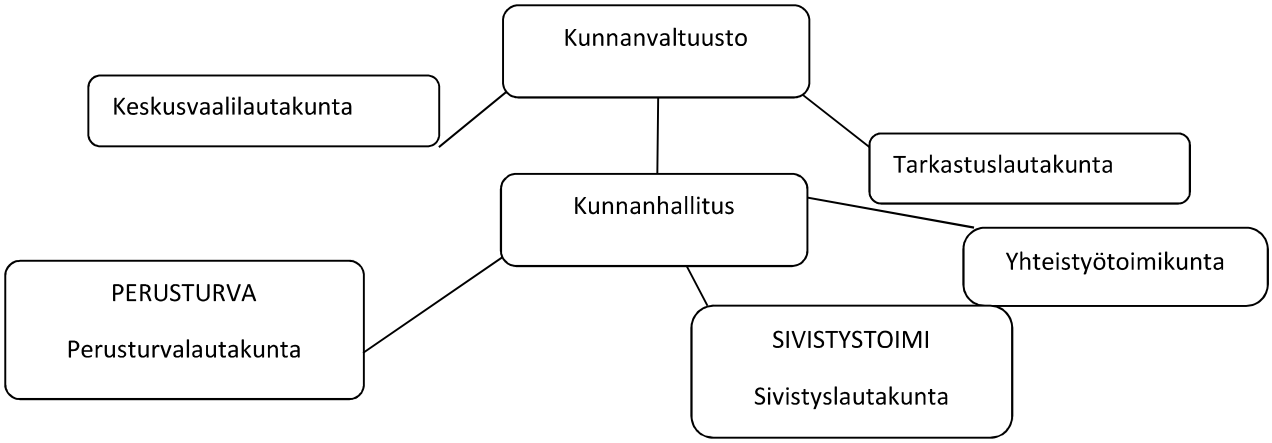

2.2 Vesannon kunnan henkilöstöorganisaatio vuonna 2021

TOIMINTAORGANISAATIO

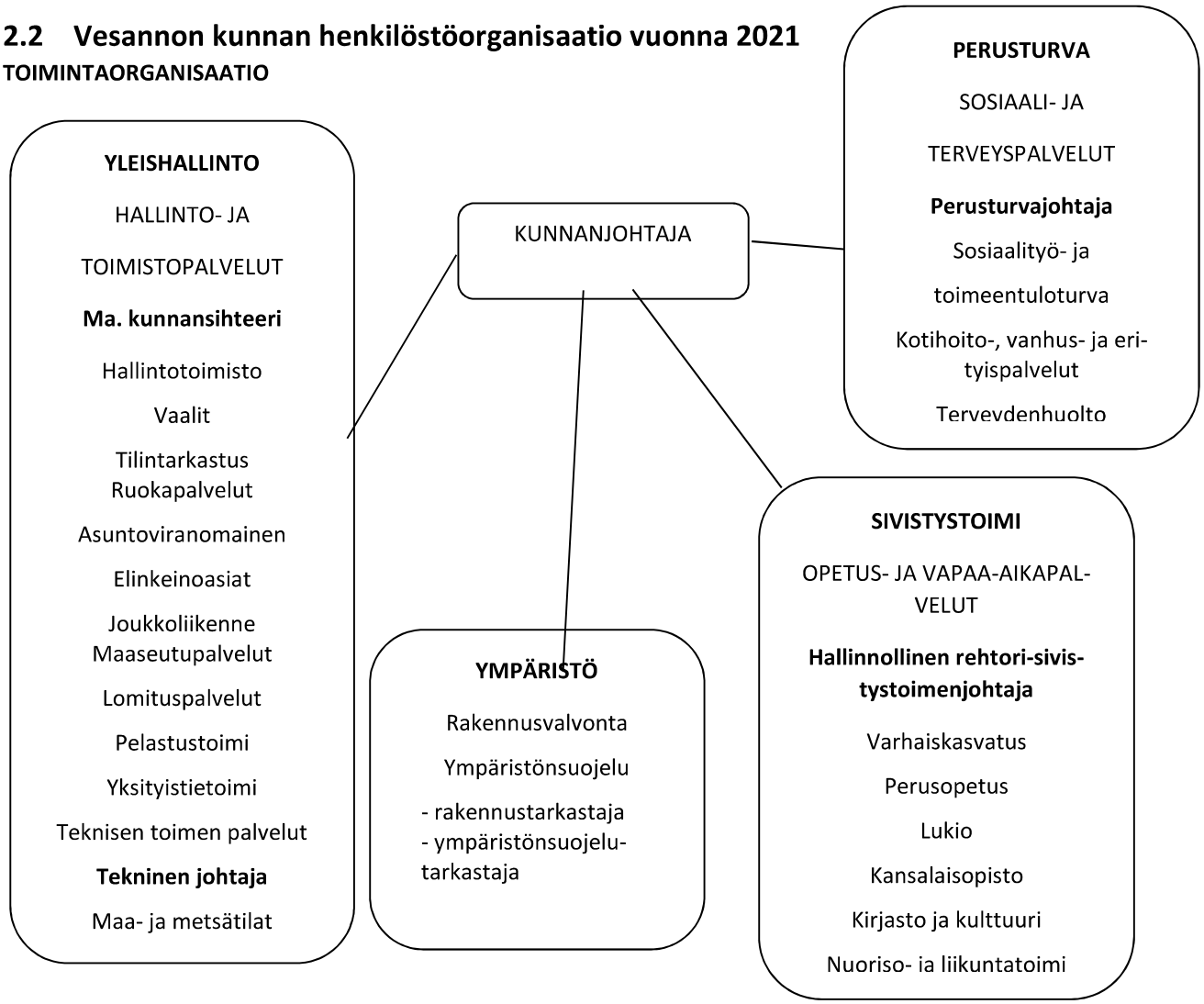

Kunnanvirasto hoitaa kunnanhallituksen valvonnassa hallintoon kuuluvat valmistelu-, täytäntöönpano- ja valvontatehtävät. Kunnanjohtaja, toimistopäälliköt ja tekninen johtaja muodostavat johtoryhmän, johon voidaan tarvittaessa kutsua myös muita jäseniä. Johtoryhmän tehtävänä on sovittaa yhteen päävastuualueiden toiminta ja saada kunnan kokonaistavoitteet toteutettua.

3 VESANNON KUNTASTRATEGIA

Vesannon kuntastrategia on laadittu vuonna 2018. Strategia ohjaa kunnan toimintaa nostaen esiin kunnan vahvuudet, tukee kunnan profiloitumista ja vahvistaa elinvoima-ajattelua kaikessa kunnan toiminnassa. Strategia päivitetään valtuustokausittain. Päivitys tehdään siis vuonna 2018.

Vesannon visio Sydänmaa® pohjautuu yhteisesti allekirjoitettuihin vahvuuksiin:

1) Pienuus on vahvuus!
Mitä se on: Vesanto hyödyntää pienuuden etuja toteuttamalla osallistavaa, kannustavaa ja ketterää päätöksentekoa, henkilöstö- ja omistajapolitiikkaa sekä tukemalla monipuolisia pienyhteisöjä ja paikallista identiteettiä vahvistavia toimia.

2) Vastavirran edelläkävijä!
Mitä se on: Vesanto panostaa Kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä, palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä lakisääteisten palvelutavoitteiden täyttämisessä sellaisten toiminta- ja yhteistyömallien kehittämiseen, jotka turvaavat nykyisen palvelutason sekä syntyvän ratkaisuhakuisuuden, yrittäjyyden, ennakkoluulottoman kokeilemisen ja edelläkävijyyden perustalle.

3) Koti maalla, maailma lähellä!
Mitä se on: Vesanto tarjoaa monipuolisia, luonnonläheisiä, edullisia ja myös innovatiivisia asumismahdollisuuksia koko kunnan alueella sekä toimivat yhteydet lähelle ja kauas.

4) Luontoon, luovuuteen ja tekniikkaan me uskomme!
Mitä se on: Vesanto panostaa luonnonvaroista ammentavan liiketoiminnan ja biotalouden kehittämiseen, tekniikan ja luovuuden hyödyntämiseen sekä näiden yhdistämiseen.

Strategian mukaisesti Vesannon kunnan toimintatapana on:

Reagoinnista ennakointiin
Mitä se on: Vesannolla panostetaan asioiden ennakointiin, vaihtoehtojen hahmottamiseen ja muutoksen hallintaan niin paljon, että tulevaisuuteen voidaan tavoitteellisesti vaikuttaa; strategian toteutumista arvioidaan ja sitä muutetaan aina tarvittaessa.

Positiivinen, kannustava, rohkea
Mitä se on: Vesannolla luodaan kaikille kannusteet toimia yhteisten tavoitteiden suuntaisesti ja olla luomassa positiivista ja rohkeaa toimintakulttuuria, josta viestitään aktiivisesti ja positiivisesti.
Verkostot ja yhteistyö

Mitä se on: Vesannolla opetellaan toimimaan tulevaisuuden toimintaympäristössä sekä johtamaan ja vaikuttamaan erilaisissa verkostoissa.

4 VUOSIEN 2021-2024 taloussuunnitelman yleisperustelut

4.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Mukaillen VM, taloudellinen katsaus syksy 2020: Vuosi 2020 on ollut poikkeuksellinen covid-19-pandemian vuoksi. Maailmantalous on syvässä taantumassa. Teollinen tuotanto on supistunut ja työllisyys heikentynyt. Maailmantalous supistuu 5 % kuluvana vuonna ja vajaat 4 % ensi vuonna. Tuoreimmat indeksit kertovat kuitenkin, että maailmantalous elpyisi jo kuluvan vuoden lopussa. Yhdysvaltojen presidentin vaihdos, epidemian taltuttaminen ja covid-19-rokotteen kehittäminen vaikuttavat merkittävästi maailmantalouteen. Yhdysvaltojen presidentin vaihdos vahvistaa kauppasuhteiden ennustettavuutta. Jos epidemia pysyy loitolla, talous vahvistuu yllättävän nopeasti. Sen näytti jo kesä 2020. Pfizerin ja BioNTechin ennakoitua tehokkaampi ja aiemmin markkinoille saatava rokote voi aikaistaa talouden positiivista käännettä.

Suomessa keväällä 2020 valtioneuvosto asetti poikkeuslailla mm. liikkumisrajoituksia. Kesän 2020 jälkeen rajoitustoimia purettiin ja taloudellinen toimeliaisuus piristyi erityisesti palvelualoilla. Kevään jo toteutuneet ja syksyn mahdolliset tulevat rajoitustoimet supistavat merkittävästi Suomen taloutta vuonna 2020.

Toipumiseen tarvitaan vientimarkkinoiden nousua ja luottamuksen kohenemista Suomen talouden kykyyn luoda kasvua ja työllisyyttä.

BKT:n arvellaan supistuvan 6 % vuonna 2020. Viennin lisäksi myös yksityinen kulutus ja yksityiset investoinnit supistuvat. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,5 % vuonna 2021 ja 1,7 % vuonna 2022.

Yksityinen kulutus supistuu vuonna 2020 3,5 %. Palveluiden kulutus on kärsinyt eniten liikkumisen ja liiketoiminnan rajoituksista ja kestokulutustavaroiden kysyntä on heikentynyt. Verkkokauppa ja päivittäistavarakauppa ovat jopa kasvattaneet myyntiä.

Työllisten määrän lasku jyrkkenee vuonna 2020. Työllisyys supistuu 2,5 % ja työllisyysaste laskee alle 71 prosentin. Yritykset ovat sopeuttaneet työvoimakustannuksiaan irtisanomisilla ja lomautuksilla.

Euroalue on kärsinyt pandemiasta suurista talouksista ehkä eniten. Toukokuussa oli nähtävissä jo kuitenkin indeksien valossa pientä elpymistä. Kevään 2020 kaltaista talouden voimakasta hidastumista vuoden 2021 kohdalla ei ole nähtävissä. Talven 2020-2021 näkymä on kuitenkin yhä hyvin epävarma.

4.2 Kuntatalouden kehitysnäkymät

Mukaillen VM, taloudellinen katsaus syksy 2020: Julkinen talous on saanut vuonna 2020 kovan iskun ja ennalleen palautuminen kestää vuosia. Julkisen talouden alijäämä syvenee 8 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vuoteen 2024 mennessä julkisen talouden velkasuhde lähestyy 80 prosenttia. Valtion asema rahoittajana heikkenee kuntien tukipakettien, työllisyyden ja talouden tukemisen ja elvytyksen sekä heikon suhdannetilanteen vuoksi. Mikäli covid-19 -pandemia ei laannu vuonna 2020, alijäämän kasvu syvenee tulevina vuosina entisestään.

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2021-2024 on poikkeuksellinen covid-19-pandemian vuoksi. Suunnitelmassa esitetään vain riippumattoman ennusteen mukainen julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehitysarvio, eikä se sisällä kattavaa vakausohjelmaa. Suunnitelmassa ei esitetä myöskään hallituksen tavoitteita tai suunniteltuja toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Julkisen talouden suunnitelma ei siis tässä tapauksessa ole budjettikehysdirektiivin mukainen kansallinen keskipitkän aikavälin julkisen talouden suunnitelma.

Suomen hallitus osoitti kesäkuussa 2020 kunnille noin 1,4 miljardin euron koronatukipaketin, joka jaettiin kunnille ja sairaanhoitopiireille usean eri laskentatekijän perusteella. Siitä 400 miljoonaa euroa osoitetaan kuntien peruspalvelujen valtionosuusmaksatukseen ja 200 miljoonaa euroa myönnetään sairaanhoitopiireille erillisenä avustuksena.

Hallituksen budjettiriihessä syyskuussa 2020 hallitus päätti jatkaa elvyttävää finanssipolitiikkaa vuonna 2021 ja suuntasi kuntatalouteen noin neljän miljardin euron uuden koronatukikokonaisuuden. Kuntataloutta aidosti tukeva osa on 1,45 miljardin euron tukipaketti. Paketti on samaa suuruusluokkaa kuin kuluvalle vuodelle jo kohdistettu kuntien koronatukipaketti.

Peruspalveluiden valtionosuuksiin tehdään vuonna 2021 kertaluonteinen 300 miljoonan euron korotus, josta 20 miljoonaa euroa kohdennetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen. Lisäksi yhteisöveron kuntien jako-osuuteen tehdään 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus vuodelle 2021. Muutos ei kiristä yhteisöjen maksamaa tuloveroprosenttia, vaan valtion yhteisövero-osuutta pienennetään vastaavalla määrällä. Kuntien yhteisöverotulojen arvioidaan kasvavan valtion toimien seurauksena 550 miljoonalla eurolla vuonna 2021.

Hallitus päätti alentaa myös kuntien varhaiskasvatusmaksuja nettomääräisesti 70 miljoonalla eurolla, jotta työnteon kannustimet parantuisivat pieni- ja keskituloisissa perheissä. Muutos kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuutta korottamalla. Varhaiskasvatusmaksujen alennus on pysyvä päätös, joten kuntien jako-osuutta korotetaan arviolta noin 2 prosenttiyksiköllä edellä mainitun koronatuen lisäksi. Jo

tässä vaiheessa vahvistettiin rahoitus muun muassa oppivelvollisuuden pidentämiseen ja hoivamitoitukseen. Kunnat saavat hallituskaudella laajeneviin tehtäviinsä täyden valtionrahoituksen, mikä tarkoittaa vuonna 2021 arviolta 370 miljoonaa euroa vuodessa. Vuoteen 2024 mennessä menojen lisäkasvu yltää noin 790 milj. euroa vuodessa. Tässä vaiheessa näyttää, että hallituksen rahoitus ei riitä hoitotakuun toteuttamiseen (seitsemässä päivässä lääkäriin) kuluvalla hallituskaudella.

Hallituksen tavoitteena on vakauttaa julkisen talouden velka suhteessa BKT:een vuosikymmenen loppuun mennessä. Tavoite edellyttää VM:n laskemien mukaan vielä mittavia sopeutustoimia.

4.2.1 Valtionosuudet vuonna 2021

Valtion tukitoimenpiteet vahvistavat merkittävästi kuntatalouden tilaa vuosina 2020 ja 2021. Tukitoimenpiteillä ei kuitenkaan voida korjata kuntia jo pitkään vaivannutta tulo- ja menokehityksen rakenteellista epäsuhtaa.

Valtion budjettiriihessä 2020 valtio esittää kuntien tukemiseen vuosille 2020 ja 2021 noin 4 miljardin euron kokonaisuutta, josta koronakuluihin ohjautuu 2 mrd. euroa, tukipakettiin 1,45 mrd. euroa ja hoito- ja palveluvelan purkuun 0,45 mrd. euroa. Hoito- ja palveluvelan purkupaketti ohjautuu myös vuodelle 2023.

Kuntatalouden tukipaketin rinnalla valtio myös leikkaa kunnan tukia. Pysyvä valtionosuusleikkaus on 250 miljoonaa euroa, veronmaksulykkäyksen korvaus 114 miljoonaa euroa, varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 70 miljoonaa euroa.

Kuntataloutta tuetaan vuonna 2021 kolmella toimella, jotka tukevat jo olemassa olevia tukitoimia 850 miljoonalla eurolla.

1. Kuntien yhteisöveron jako-osuuden 10 prosenttiyksikön määräaikaista korotusta jatketaan koskemaan verovuotta 2021. Korotuksen vaikutus kuntatalouteen on noin 550 milj. euroa.
2. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuden määräaikainen korottaminen, 280 milj. euroa (sisältäen kiky-sopimukseen liittyvän vähennyksen poistumisen). Korotuksella kompensoidaan kunnille koronavirustilanteesta aiheutunutta verotulojen alenemista.
3. Valtionosuuden harkinnanvaraisen korotuksen lisäys, 20 milj. euroa. Vuonna 2021 valtionosuuden harkinnanvaraiseen korotukseen on käytettävissä yhteensä 30 milj. euroa.

Koronavirustilanteesta kunnille aiheutuviin testaus-, jäljitys- ja muihin kustannuksiin varataan vuonna 2021 yli 1,6 mrd. Euroa.

Kunnille osoitetaan uusia tehtäviä ja velvoitteita, joihin valtio on luvannut 100-prosenttisen rahoituksen. Näitä ovat:

Oppivelvollisuuden laajentaminen 16,1 milj. € (129 milj. € v. 2024)

Varhaiskasvatukseen lisätään uusi tuen rakenne 15 milj. €

Oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen perusopetuksessa ja toisella asteella 10 milj. € (29 milj. € v. 2024)

Vanhuspalveluiden hoitajamitoitus 53 milj. € (266 milj. € v. 2024)

Sote-huollon asiakasmaksu-uudistus 17,9 milj. €. Maksutulojen menetys kompensoidaan valtionosuuslisäyksellä. (45 milj. € v. 2024)

4.2.2 Verorahoituksen muutokset

Kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntatalouksien tulos muodostuu ennen kaikkea verorahoituksen pohjalle. Tuloveroprosentin laskennallinen paine on suurin 20 000-40 000 asukkaan kunnissa.

Vuonna 2021 verotulomenetysten kompensaatio on yhteensä 2,36 mrd. euroa. Tästä vuoden 2021 kompensaatio on 179 milj. euroa.

Vuonna 2020 tehty verotuksen maksujärjestelyjen muutosten kompensaatio (114 milj. euroa) peritään takaisin vuosina 2021 ja 2022. Vuoden 2021 osuus takaisinperinnästä on 88 milj. euroa.

5 VESANNON KUNNAN TALOUS

5.1 Kunnan talouden lähtökohdat

Vesannon kunnan taloudellinen asema on heikentynyt merkittävästi viimeisten vuosien aikana. Alijäämää on kertynyt 1 595 567 euroa. Jos ja kun vuodesta 2020 on tulossa alijäämäinen, on kunnan talous oltava tasapainossa viimeistään vuonna 2022.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 22.9.2020 uuden talouden tasapainotusohjelman vuodelle 2021. Tasapainotuskeinot viedään yksitellen toimielinten päätöksentekoon syksyn 2020 aikana ja toimeenpannaan vuoden 2021 alusta alkaen.

Vesannon kunnan saamien valtionosuuksien määrä on kasvanut vielä vuonna 2013, mutta siitä lähtien valtionosuusleikkaukset ja vuoden 2015 valtionosuusuudistus ovat pitäneet kunnan saamien valtionosuuksien määrän lähes samalla tasolla vuodesta toiseen. Vuonna 2021 valtionosuuksien on tulossa kuitenkin noin 1 M€ enemmän kuin vuonna 2019. Tällä on merkittävä vaikutus kunnan talouteen.

Uuden koulukeskuksen rakentaminen etenee suunnitellusti ja koulu valmistunee käyttöön otettavaksi syysloman jälkeen 2021. Koulun kiinteistö-leasing alkaa juoksemaan joulukuussa 2021 ja rasittaa jokaista talousarviovuotta vuodesta 2022 noin 300 000 eurolla.

Kunnan menoista perusturvan toimintamenot muodostavat suuren osan. Terveysmenojen karsiminen sairastuvuudeltaan korkeassa ja vanhusvoittoisessa kunnassa on erittäin haastavaa ja edellyttää pitkäjänteistä ennaltaehkäisevää työtä. Kireän talouden ristiriita ennaltaehkäiseviin resursseihin on ilmeinen. Liikelaitos Kysterin kanssa on neuvoteltu alueellisesta palvelutarpeesta, kustannustehokkaammista toimintatavoista ja oikeasta mitoituksesta. Vesannon kunta on esittänyt nyt toistuvasti 100 000 euron säästötavoitetta liikelaitos Kysterille.

Hallintokunnat ovat karsineet talousarvioistaan kaiken ylimääräisen. Valtionosuuksien ja verotulojen kasvu yhdessä hallintokuntien tekemien säästöjen kanssa nostavat kunnan ylijäämän 1 031.150 euroon.

Syksyllä 2020 perusturvan palvelurakenneuudistus käynnistyi yhteistoimintalain mukaisella henkilöstön kuulemisella. Erityispalveluyksikön vuokraus ja palvelutoiminnan kilpailutus on käynnissä. Palvelurakenteen uudistaminen tuo kustannussäästöjen ohella mahdollisuuksia henkilöstön aikaisempaa parempaan yhteiskäyttöön, mikä luonnollisesti tuo joustoja ja palveluvarmuutta sekä näkyy kuntalaiselle toimivana palveluketjuna.

Syventyvä yhteistyö SavoGrown alueen kuntien kanssa ovat pienen kunnan mahdollisuus. Palkka- ja taloushallinnon yhteistyön selvittely Tervon kunnan kanssa käynnistyy vuonna 2021. Tulevaisuudessa yhteiset henkilöstöresurssit ovat merkittävässä roolissa Vesannon kunnan kehittämisessä.

5.2 Kunnan toiminnan ja talouden ohjaus – talousarvion valmistelu ja laskentaperusteet

Vesannon kunnassa käytetään 3 vuoden aikajännettä taloussuunnitelman laadinnassa.

Taloussuunnitelma tulee rakentaa eri tulosalueiden osalta myös suunnitelmavuosille. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelma on ohjeellinen muilta, kuin alijäämän kattamiseksi esitettyjen toimenpiteiden osalta. Vesannon kunnan 1.1.2020 avaavassa taseessa on alijäämää 1 595 567 euroa, mikä on katettava viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kunnanhallitus antoi 17.8.2020 hallintokunnille talousarvion valmisteluohjeet:

- Palkkakustannukset; Tällä hetkellä voimassa oleviin palkkoihin lisätään 2,07 prosenttia.
- Työnantajan sosiaaliturvamaksut; Kuntien sairausvakuutusmaksu on 1,53 % ja työttömyysvakuutusmaksu keskimäärin 1,70 %
- Eläkevakuutusmaksu; Kuntatyönantajan palkkaperusteisen maksun arvioidaan olevan vuonna 2021 16,85 %
- Eläkemenoperusteinen maksu; Eläkemenoperusteinen maksun arvioidaan olevan vuonna 2021 3,95 %. Eläkemenoperusteinen maksu jaetaan hallintokunnille Kuntien Eläkevakuutukselta saatavan listan mukaisesti, josta tietoa saa kirjanpidosta.
- Vuodesta 2019 palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu (20,80 %), joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä uuden työkyvyttömyyseläkemaksun.
- Työantajamaksuja arvioidaan vuonna 2021 olevan yhteensä 24,28 %.
- Sosiaalikulujen lopulliset prosentit vahvistetaan loppuvuodesta 2020 tai alkuvuodesta 2021. Sosiaalikulujen laskennassa kannattaa hyödyntää taloussuunnitteluohjelmaa!

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Talousarvion rakenne perustuu kuntalakiin, työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamiin ohjeisiin sekä kunnanvaltuuston hallintosäännön hyväksymisen yhteydessä antamiin määräyksiin ja tulosaluejakoon. Kunnan talousarviota ja –suunnitelmaa koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) 14 ja 110 §:iin. Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti kunnanvaltuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Kunnanvaltuusto vahvistaa käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot tulosaluetasolla (osasto 3) ja investoinnit hankkeittain.

Käyttötalousosassa sitovuustasona on tulosalueilla bruttomääräraha eli toimintatuotot ja toimintakulut, ilman arvonlisäveroja. Investoinneissa hanketavoitteet ja kustannusarviot ovat kunnanvaltuustoon nähden sitovia hankekohtaisesti.

Kunnanvaltuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ja samalla taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi, joista talousarviovuosi on suunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kokonaistalouden näkökulmasta talousarvio jakautuu tuloslaskelma- ja rahoitusosaan. Toiminnan ohjauksen näkökulmasta talousarviossa on käyttötalous- ja investointiosa.

Tuloslaskelmassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Rahoitussuunnitelmalla osoitetaan, kuinka kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulorahoitus ja pääomarahoitus sekä investointien hankintamenot ja muut pääomamenot yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava pääomarahoitus. Pääomarahoitusta ovat sekä pitkäaikaisen pääoman lisäys että toimintapääoman vähentäminen, joka voi merkitä rahoitusomaisuuteen sitoutuneen pääoman vapauttamista taikka vieraan pääoman lisäystä.

Talousarvio ja taloussuunnitelma sekä niiden seuranta ovat valtuuston tärkeimmät kunnan toiminnan ja talouden ohjaamisen välineet. Toimielimet ohjaavat palvelu- ja viranomaistoimintaa käyttösuunnitelmilla.

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan suunnitelmien avulla. Hallintokuntia käyttötalousosan suunnitelmat, määrärahat ja tuloarviot sitovat valtuustoon nähden tulosaluetasolla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto voi asettaa toiminnallisia tavoitteita tulosalueella tai sen sisällä olevissa tulosyksiköissä. Sitovat toiminnalliset tavoitteet tulee määritellä erikseen talousarviossa. Silloin kun toiminnallisia tavoitteita ei ole määrätty sitoviksi, ne ovat ohjeellisia.

Investointiosassa arvioidaan talousarviovuonna tarvittava määräraha ja suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve. Valtuuston hyväksyttäväksi esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän kokonaiskustannusarvio ja investointien sitovuustaso on hankkeittain investointimenot –tasolla. Investointiosassa käsitellään poistosuunnitelmassa vahvistetun pienhankintarajan **10 000** euroa ylittävät hankinnat. Pienhankintarajan alittavat hankinnat käsitellään käyttötalousosassa. Tuleviin investointeihin voidaan varautua tekemällä investointivaraus. Investointivaraus voidaan tehdä vain tilinpäätöksen tuloslaskelman ylijäämästä. Investointeihin ei ole mahdollista varautua säästyneestä määrärahasta tehtävällä siirtomäärärahavarauksella. Investointivarauksen käyttö hankkeen tai hankeryhmän rahoitukseen esitetään erikseen sitovana perusteluna. Investoinnit on esitetty kunkin hallintokunnan kohdalla.

Vuoden 2021 talousarvio sitoo lautakuntia seuraavasti:

Taulukossa kohdassa 5.3. on ”Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma” on esitetty käyttötalouden, investointien ja rahoitusosan sitovuustasot. Toimialoille asetetut sitovat tavoitteet, mittarit ja tavoitetasot on esitetty toimialakohtaisissa talousarvioesityksissä.

Käyttötalousosassa lautakuntaa sitoo valtuustoon nähden tulosalueen toimintakulujen yhteissumma eli määräraha sekä toimintatuottojen yhteissumma eli tuloarvio (bruttomääräraha ilman arvonlisäveroa). Edellä mainittua määrärahaa ei saa ylittää eikä tuloarviota alittaa ilman kunnanvaltuuston etukäteen myöntämää lupaa. Kunnanhallitus voi kuitenkin perustelluissa ja välttämättömissä tapauksissa myöntää ylitysluvan enintään **16 820** euroon asti lautakunnan vastuulla olevien tulosalueiden kesken edellyttäen, että ylitys voidaan kattaa säästyvillä menoilla tai lisääntyvillä tuloilla.

Mikäli virka tai toimi vapautuu, sitä ei täytetä, vaan ensisijaisesti tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin. Vakituisten avointen virkojen ja toimien täyttäminen tapahtuu kuitenkin vain kunnanhallituksen luvalla. Sijaisuudet täytetään ensisijaisesti sisäisin järjestelyin. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on sijaistarve selvitettävä ja perusteltava ja luvan ulkopuolisen sijaisen ottamiseen antaa toimistopäällikkö. Toimistopäälliköille vastaavan luvan antaa kunnanjohtaja. Ensisijaisesti sijainen tulee ottaa kunnan oman organisaation sisältä.

Kukin toimielin itse päättää talousarvion käyttösuunnitelman eli tulosalueisiin sisältyvien tulosyksiköiden sitovuudesta lautakuntaan nähden. Tulosyksikköarviot tulee esittää kunnanhallitukselle. Tavoitteena on olemassa olevien palvelujen ylläpitämisen turvaaminen. Investointiosan sitovuustaso on sillä tasolla, jolla valtuusto investointiosan hyväksyy eli hankkeittain.

Lautakuntien tulee vuosittain päättää, ketkä viranhaltijat ovat oikeutettuja hyväksymään laskut ja missä rajoissa.

Edellä mainituista poiketaan siinä tapauksessa, että valtuusto on jollekin tulosalueelle erikseen vahvistanut ns. sitovan perustelun, jolla määrätään ko. tulosalueen yksittäisestä menosta tai tulosta tulosalueta-son määrärahaa tai tuloarviota tarkemmin.

Avustusten myöntämisestä päättää kukin hallintokunta siten, että tulosalueen resursseja ei ylitetä.

Vyörytys-/kustannuslaskennalliset erät: talousarvion ulkopuolella on käsitelty kustannuslaskennallisesti. Kustannuslaskennalliset erät eivät määrärahan tavoin sido hallintokuntia vaan ovat talousarviossa suoritekustannusten ja tunnuslukujen laskemista varten. Kustannuslaskennallisina erinä kirjanpidossa käsitellään atk- ja keskitetty toimistotyö ja palautusjärjestelmän arvonlisävero.

Investointiosassa sitovuustaso on hankkeittain vahvistetut investointimenot. Investointiosassa esitetään hankkeet, niiden hanketavoitteet ja kustannusarviot hankekohtaisesti.

Tuloslaskelma on kunnanvaltuustoon nähden sitova verotulojen, valtionosuuksien, rahoituskulujen ja –tuottojen ja tilinpäätössiirtojen osalta.

Rahoituslaskelma on kunnanvaltuustoon nähden sitova antolainauksen muutosten (uudet antolainat ja lainojen lyhennykset), lainakannan muutosten (uudet talousarviolanat ja lainojen lyhennykset) ja oman pääoman muutosten osalta.

5.3 TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOLASKELMA

Talousarvion yhteenvetolaskelmaan on koottu käyttötalous-, investointi-, tuloslaskelma- ja rahoitusosan valtuustoon nähden sitovat erät. Taulukkoon on merkitty myös määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustasot eli ovatko arviot brutto- vai nettomääräisiä.

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulk. + sis.)		**Sitovuus 1)**	**Määrärahat**	**Tuloarviot**
Vaalit		B	6 500	
Tilintarkastus		B	15 580	
Kunnanhallitus				
	Yleishallinto	B	2 469 130	1 343 420
	Elinkeinotoimi	B	164 690	
	Lomituspalvelut	B	2 510	
	Maaseututoimi	B	39 820	
Perusturvalautakunta				
	Sosiaalityö ja toimeentuloturva	B	761 470	112 010
	Kotihoito-, vanhus- ja erityispalvelut	B	5 909 780	2 021 960
	Terveydenhuolto	B	6 214 490	
Sivistyslautakunta				
	Lasten varhaiskasvatus	B	716 590	46 100
	Perusopetus	B	2 044 490	329 330
	Keskiasteen koulutus	B	639 080	40 000
	Aikuiskoulutus	B	54 260	
	Vapaa-aikatoimi	B	506 950	22 900
Rakennusvalvonta		B	105 010	11 000

Yksityistietoimi				
	Ympäristönsuojelu	B	26 300	5 000
	Yksityistietoimi kunnossapito	B	25 250	
TULOSLASKELMAOSA		**Sitovuus 1)**	**Määrärahat**	**Tuloarviot**
	Verotulot	B		6 659 000
	Valtionosuudet	B		10 681 000
	Korkotulot	B		0
	Muut rahoitustulot	B		222 000
	Korkomenot	B		-90 000
	Muut rahoitusmenot	B		-1 750
INVESTOINTIOSA				
khall	Kiinteistöjen peruskorjaukset	B	50 000	
	Vesihuoltolaitos	B	40 000	
Perusturva	OMNI360-asiakastietojärjestelmä	B	15 380	
Sivistys	Uusi yhtenäiskoulu kalusteet	B	520 000	
	Tietokoneet lukiolaisille	B	20 000	
	Uusi yhtenäiskoulu ja lukio	B	180 000	
RAHOITUSOSA				
Antolainauksen muutokset				
	Antolainasaamisten lisäykset	B		
	Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset				
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	685 000	
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset		B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			189 690	
				21 401
			21 401 970	970

1) N= sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B= bruttomääräraha/tuloarvio

6 TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTAJÄRJESTELMÄN PERIAATTEET

6.1 Toiminnalliset tavoitteet

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Hallintosäännön mukaan valtuusto määrittelee talousarviossa vuotuisen toiminnan tavoitteet, vahvistaa käyttötalouden toimintaresurssit, investointien hankekohtaiset määrärahat sekä tulos- ja rahoituslaskelman. Talousarvion perusteluissa valtuusto päättää talousarvion sitovuustasosta.
Kuntalain 115 §:n mukaan kunnan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan ja kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.
Talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksytään seuraavat valtuuston hyväksymien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden seurantaperiaatteet:

1. Toimintakertomukseen liitetään sitä täydentävä tilastoliite, jossa eri mittarein, tunnusluvuin ja eri kuntien välisin vertailutiedoin voidaan antaa tulevaa päätöksentekoa ja suunnittelua tukevia tietoja eri toimintasektoreilta.

2. Asetettujen tavoitteiden toteutumisesta annetaan sanallinen ja tarvittaessa sitä tukeva tilastollinen väliraportti puolivuosittain valtuustolle tiedoksi niin, että ensimmäinen raportti on annettava elokuun loppuun mennessä ja toinen huhtikuussa seuraavana vuonna.
3. Kukin hallintokunta vastaa omalta osaltaan em. tietojen toimittamisesta keskushallinnolle viimeistään kuukautta ennen yllä mainittuja määräaikoja.

6.2 Käyttösuunnitelmien mukaiset tavoitteet

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus ja lautakunta hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Nämä toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Käyttösuunnitelmiin sisältyvien tavoitteiden osalta noudatetaan seuraavia raportointiperiaatteita:

1. Hallintokuntien tulee toimittaa hyväksymänsä käyttösuunnitelmat tavoitteineen kunnanhallituksen tiedoksi helmikuun loppuun mennessä. Samassa ajassa on myös kunnanhallituksen hyväksyttävä omat mahdolliset käyttösuunnitelmansa. Niiden viranhaltijoiden, joille on delegoitu käyttösuunnitelmien hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa, on samassa ajassa esitettävä oma käyttösuunnitelmansa ao. toimielimelle.
2. Toimielinten ja viranhaltijoiden hyväksymien käyttösuunnitelmien tavoitteiden toteutumisesta on raportoiva ao. toimielimelle puolivuosittain niin, että ensimmäinen raportti esitetään syyskuun loppuun mennessä ja toinen tilinpäätöksen yhteydessä. Raporttiin on liitettävä arvioinnin kannalta tarpeelliset mittarit, tunnusluvut ja vertailutiedot. Toimielimen käsittelyn jälkeen raportit on välittömästi toimitettava myös kunnanhallituksen tiedoksi.

3. Hallintosäännössä on säännökset viranhaltijoiden ja työntekijöiden tehtävänkuvauksen laadinnasta ja hyväksymisestä. Ne on hyväksyttävä tavoitteineen kuukauden kuluessa ao. käyttösuunnitelmien hyväksymisestä. Raportoinnin ja seurannan osalta noudatetaan edellä käyttösuunnitelmien kohdalla todettua aikataulua

6.3 Hallinnon ja talouden tarkastus

6.3.1 Konserniohjaus

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Kuntalain 14 §:n mukaisesti valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Vesannon kunnanvaltuusto on hyväksynyt (15.9.2008 § 40) 1.1.2009 alkaen käyttöön otettavaksi konserniohjeen. Konserniohje päivitetään vuoden 2020 aikana.

Konsernijohto eli kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat konsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Tytäryhtiö Vesannon Vuokratalot Oy tarjoaa hinnaltaan kohtuullisia vuokra-asuntopalveluja. Sen toiminnan jatkuvuus turvataan. Toiminta on tuottavaa siten, että kunta ei pääsääntöisesti joudu sijoittamaan toimintaan lisää pääomaa vaan vuokrataloyhtiö huolehtii ensisijaisesti itse omista vastuistaan. Myös tarvittavat korjausinvestoinnit on katettava yhtiön tuotoilla.

6.3.2 Valvontajärjestelmä

Hallintosäännön mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän säännön mukaisesti. Ulkoinen valvonta on kunnan toimivasta johdosta riippumaton kaikki kunnan toiminnot kattava ja valitsijalleen, valtuustolle, raportoiva tarkastustoiminto.

Sisäinen valvonta on johdon ja hallinnon työväline. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus ja sen operatiivisesta toiminnasta kunnanjohtaja ja kunnan muu johto.
Hallintosäännössä on annettu tarpeelliset määräykset kunnan taloudenhoidon periaatteista. Niiden lisäksi tarvitaan eri toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksiä. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohjeen (15.12.2014 § 53). Sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohje päivitetään vuoden 2021 aikana.

Kunnan omat, itsehallintoon kuuluvat valvontatoiminnot jakautuvat sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan. Sisäinen valvonta on johtamisen osa-alue, joka sen järjestämisajatuksen mukaan voi edelleen jakautua seurantaan, sisäiseen tarkkailuun ja sisäiseen tarkastukseen. Seuranta tapahtuu mm. raportoinnin kautta ja on luottamushenkilöille kuuluva osa sisäisestä valvonnasta.

Sisäinen tarkkailu on jokaisessa yhteisössä välttämätön johtamisen osa. Se toteutuu yleensä systemaattisena johtamisjärjestelmänä, koko organisaation läpi vietynä tulosten määrittelynä ja tavoitteiden asettamisena, johdonmukaisena organisaationa, järjestelmällisenä vastuun ja velvollisuuksien jakona, suunnitelmallisena tehtävien jakona, tehtävien ajoittaisena vaihtamisena, tehokkaina laskenta- ja raportointijärjestelminä sekä tarkoituksenmukaisten apuvälineiden käyttönä.

Sisäinen tarkastus on aktiivista ja näkyvää tarkastamista ja se tapahtuu toimivan johdon (kunnanhallitus/kunnanjohtaja) antamilla valtuuksilla ja sen alaisuudessa. Sisäinen ja ulkoinen valvonta muodostavat valvonnan kokonaisuuden kunnassa.

7 TALOUDEN TASAPAINOTUS JA TOIMENPIDEOHJELMAN RIITTÄVYYS

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalaki 118 §: Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely:
Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.
Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti (kaikkien kuntien painotettu tuloveroprosentti on vuonna 2021 20,02 %);
3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Kriisikuntamittaristoa on uudistettu ja 1.3.2019 hyväksytyn lain mukaisia uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. *Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.*

8 ENNUSTEET JA LASKELMAT

Valtionosuuksien arvioinnissa on käytetty Kuntaliiton ennakkolaskelmia ja laskureita sekä Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman painelaskelmakehikkoa (päivitetty 15.10.2020), jotka on laadittu 1.1.2015 voimaan tulleen uuden järjestelmän mukaan. Valtionosuusjärjestelmä uudistui vuonna 2010, jolloin valtionosuuksien hallinnointi siirtyi Valtiovarainministeriölle kunnan peruspalvelujen valtionosuuden osalta (1704/2009, muut 676/2014) ja opetus- ja kulttuuriministeriön hoitamaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009). Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistui vuoden 2015 alusta, jolloin valtionosuuden määräytymisen ikäryhmitystä ja määräytymisen kriteeristöä on muutettu olennaisesti. Järjestelmää on yksinkertaistettu, määräytymisperusteita uusittu, vähennetty ja laskennallisuutta lisätty. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu 5 vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ns. yksi putki) muodostuu seuraavista eristä:

- yleisen osan määräytymisperusteet
- sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset
- esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset
- taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteet
- erityisen harvan asutuksen, saaristokuntien ja saamelaisten osuuden mukaan lisätyn valtionosuuden määräytymisperusteet
- valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset mm. veromenetysten kompensaatio
- järjestelmämuutoksen tasauksella korjataan uudistuksen aiheuttamat muutokset

Lisäksi järjestelmään sisältyy verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus, joka lisää tai vähentää kunnalle myönnettävää valtionosuutta sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus: koulutuksen ylläpitäjälle myönnettävä valtionosuus lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakoulukoulutukseen.

Vuoden 2021 alustavat laskelmat on tehty 1.1.2015 voimaan tulleen lain (676/2014) mukaan.

VALTIONOSUUDET	**v. 2020 TA €**	**v. 2021 TA €**	**MUUTOS**
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	97.730	98.000	270
Peruspalvelujen valtionosuus	8.654.370	9.151.000	473.630
Veromenetysten kompensaatio	1.364.380	1.455.000	90.620
Korona kompensaatio		- 23.000,00	
YHTEENSÄ	**10.116.480**	**10.681.000**	**564.520**

VEROTULOT	**v. 2020 TA €**	**v. 2021 TA €**	**MUUTOS**
Yhteisövero	613.000	786.000	173.000
Kunnan tulovero	4.862.000	5.013.000	151.000
Kiinteistövero	750.000	860.000	110.000
VEROT YHTEENSÄ	**6.225.000**	**6.659.000**	**434.000**

Verotuloennuste vuosille 2020 ja 2021

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon mukaisesti vuodelle 2021. Verotuloennusteessa on huomioitu kiinteistö- ja tuloverokorotukset vuodelle 2021. Verotuloja arvioidaan kertyvän vuodelle 2021 6.659.000 euroa. Kuluva ja ensi vuosi ovat pelättyä parempia verotulojen osalta, pääsyinä parantuneisiin arvioihin ovat valtion tukitoimet. Epävarmuus koronan johdosta on kuitenkin yhä ilmeinen.

Veroennusteen päivitys perustuu syksyn Kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Kuluvan vuoden verotulojen kehitys on pelättyä parempi, joka on myös näkynyt viime kuukausien verotilityksissä. Talouden sulkutoimia on lievennetty suurelta osin, mutta koronavirusepidemian aiheuttama epävarmuus verotuloihin on kuitenkin yhä ilmeinen. Ennusteessa on huomioitu toteutuneet verotilitykset syyskuuhun 2020 asti, palkkojen, eläkkeiden, työttömyysturvaetuuksien sekä muiden veronalaisten sosiaalietuuksien muutokset verovuodelle 2019 ja ne perustuvat Verohallinnon tulokehitystilaston tietoon (11.5.2020). Tämän lisäksi ennusteessa on huomioitu Verohallinnon 5.10.2020 päivitetty ennakkotieto koskien koko maan maksuunpantuja kunnallis- ja yhteisöveroja verovuonna 2019 sekä budjettiriihessä päätetyt kuntaryhmän korotetut yhteisöveron osuudet verovuosille 2021-2024.

Kunnallisveroennuste on tarkentunut ja nousee syyskuun arvioista; ansiotuloeriä on korotettu: verovuoden 2020 palkkasumman muutos parantui 0,6 % - yksiköllä syyskuun arviosta ja asettuu nyt -2,5 %:iin. Samalla korotettiin muun muassa myös työkorvausten, hankintatöiden ja elinkeinotoiminnan ansiotuloosuuksien tasoa. Eläketulojen kehitys 2021 on toisaalta heikentynyt viime aikojen arvioiden mukaan. Pääosin näistä muutoksista johtuen maksettava kunnallisvero kasvaa noin 200 miljoonalla eurolla per vuosi. Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa arviolta 179 milj.€ vuonna 2021, tästä 172 milj. euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista, jotka on jo huomioitu aikaisemmissa ennusteissa. Lisäksi veroperusteisiin on tehty pienehköjä muutoksia. Arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina.

Vesanto **1000 €**

Yhteenveto TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**
Verolaji					
Kunnallisvero	4 707	4 823	5 013	4 945	5 011
Muutos %	*-4,3*	*2,5*	*3,9*	*-1,4*	*1,3*
Yhteisövero	581	663	786	697	666
Muutos %	*3,9*	*14,0*	*18,6*	*-11,3*	*-4,4*
Kiinteistövero	595	747	860	860	860
Muutos %	*8,6*	*25,5*	*15,1*	*0,0*	*0,0*
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	**5 883**	**6 233**	**6 659**	**6 502**	**6 537**
Muutos %	*-2,4*	*5,9*	*6,8*	*-2,4*	*0,5*

8.1 TULOSLASKELMA

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	3188	2900	3142	3142	3146
Toimintakulut	-18710	-18687	-18912	-19035	-18990
TOIMINTAKATE	-15522	-15787	-15770	-15893	-15845
Verotulot	5883	6225	6659	6502	6537
Valtionosuudet	9630	10116	10681	10537	10674
Korkotuotot	0	2	0	0	0
Muut rahoitustuotot	243	239	222	222	222
Korkokulut	-76	-90	-90	-90	-90
Muut rahoituskulut	-2	-1	-2	-1	-1
VUOSIKATE	157	704	1700	1277	1497
Suunnitelmapoistot	-738	-621	-669	-742	-705
Arvonalennukset					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-738	82	1031	535	792
Poistoeron muutos					
Varausten muutos					
Rahastojen muutos					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-738	82	1031	535	792

8.2 RAHOITUSLASKELMA

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	157373	703910	1699920	1276070	1496570
Satunnaiset erät	-268000				
Tulorahoituksen korjauserät	-218733				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1245008	-671000	-825380	-175000	-250000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		200000			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	408210				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1166159	232910	874540	1101070	1246570
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1000000	2000000			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-545000	-580000	-685000	-640000	-590000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja po:ien muutos	8700				
Vaihto-omaisuuden muutos	-107				
Saamisten muutos	230635				
Korottomien velkojen muutos	371790				
Rahoituksen rahavirta	1066018	1420000	-685000	-640000	-590000
Rahavarojen muutos	-100141	1652910	189540	461070	656570

8.3 TALOUSARVIOLAINOJEN KEHITYS 2000- 2023

Vuosi	Lainakanta 31.12. teuroa	Lainat euroa/asukas	Asukas-määrä
2000	2 537	903	2811
2001	2 657	965	2752
2002	3 863	1 432	2967
2003	4 436	1 658	2675
2004	4 134	1 537	2689
2005	3 839	1 486	2583
2006	3 589	1 408	2548
2007	3 312	1 337	2477
2008	2 706	1 110	2437
2009	2 036	844	2412
2010	1 412	582	2426
2011	1 508	631	2390
2012	1 630	700	2328
2013	4 625	2 021	2288
2014	5 247	2 338	2244
2015	5 844	2 621	2191
2016	6 866	3 151	2148
2017	7 338	3 479	2109
2018	6 778	3 293	2058
2019	6233	3 098	2012
2020	7 603	3 861	1969
2021	6 918	3 592	1926
2022	6278	3 332	1884
2023	5688	3 081	1846

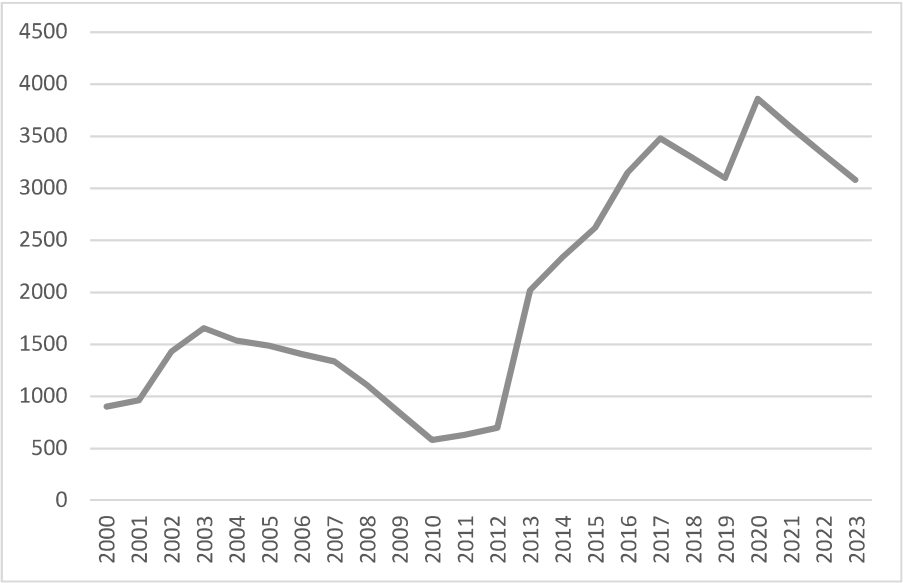

8.4 TULOSLASKELMA (ulkoinen)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	muutos %
Myyntituotot	909121	834720	1016240	21,75 %
Maksutuotot	1060561	1021720	960630	-5,98 %
Tuet ja avustukset	333144	570620	506790	-11,19 %
Muut toimintatuotot	885546	472670	658250	39,26 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3188373	2899730	3141910	8,35 %
Henkilöstökulut	-7482278	-7075770	-6821450	-3,59 %
Palkat ja palkkiot	-5927575	-5550430	-5370660	-3,24 %
Henkilöstösivukulut	-1554703	-1525340	-1450790	-4,89%
Eläkekulut	-1365023	-1268460	-1228450	
Muut henkilöstösivukulut	-189680	-256880	-222340	
Palvelujen ostot	-9355065	-10318050	-10737790	4,07 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-921867	-494480	-503280	1,78 %
Avustukset	-693533	-510510	-489300	-4,15 %
Muut toimintakulut	-257245	-288240	-360270	24,99 %
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-18709988	-18687050	-18912090	1,02 %
TOIMINTAKATE	-15521615	-15787320	-15770180	-0,33 %
Verotulot	5883308	6225000	6659000	6,97 %
Valtionosuudet	9630365	10116480	10681000	5,58 %
Korkotuotot	0	1700	0	100%
Muut rahoitustuotot	243212	239000	222000	-7,11 %
Korkokulut	-75541	-90150	-90150	0,00 %
Muut rahoituskulut	-2356	-800	-1750	118,75%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	165315	149750	130100	-13,12 %
VUOSIKATE	157373	703910	1699920	141,50 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-627292	-621480	-668770	7,61 %
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-627292			
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät	-268000			
Satunnaiset tuotot				
TILIKAUDEN TULOS	-737919	82430	1031150	1150,94 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-737919	82430	1031150	1150,94 %
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17,04	15,52	16,61	
Vuosikate/poistot, %	25,09	113,3	254,19	
Vuosikate eur/asukas	78,14	357	883	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) teur	-1162	-1079	-48	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-577	-548	-24	
Asukasmäärä vuoden lopussa	2014	1969	1926	

9. KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, keskusvaalilautakunnan jäsenet

9.1. Vaalit

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa ja tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti, valvoo vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta. Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunta huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloksen laskennasta.

Kunnat vastaavat keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros.

Vuonna 2021 toimitetaan kunnallisvaalit, jotka edellisen kerran toimitettiin vuonna 2017. Vuonna 2017 äänestysprosentti Vesannon kunnassa oli 64,0 %, joista hyväksyttyjä ääniä laskettiin yhteensä 1 176, hylättyjä ääniä oli 5 ja yhteensä äänioikeutettuja kunnassa oli 1 845.

Vuonna 2021 Vesannon kunnassa on 1 706 äänioikeutettua (perustuu ennakkolaskelmaan, jossa apuna käytetty Tilastokeskuksen PxWeb-tietokantaa). Ennakkolaskelman perusteella äänioikeutettujen määrä vähenee vuodesta 2017 vuoteen 2021 139 henkilöllä.

Vuonna 2022 ei toimiteta säännönmukaisia vaaleja ja vuonna 2023 toimitetaan kansanedustajavaalit.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	*MITTARI*	*TAVOITETASO*
Vaalien äänestysaktiivisuuden parantaminen	Äänestys-%, äänestäjät	
Vaalien järjestäminen taloudellisesti	Nettokulut/äänestäjä	

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Vaalit	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	7,808,00			-	3.700,00
Toimintamenot	-9.664,00		-6.500,00		-5.200,00
Toimintakate	-1.857,00		-6.500,00		-1.500,00
Poistot ja arvonalentumiset	-208,00				
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

10 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: tarkastuslautakunnan jäsenet

10.1. Tilintarkastus

Valtuusto asettaa kuntalain mukaisesti tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina ovat kunnan johtamis- ja ohjausjärjestelmä, kuntastrategian toteutuminen, sisäinen valvonta ja konsernivalvonta, talouden tasapainottamistoimenpiteiden seuranta, kunnanhallituksen sekä eri lautakuntien tehtäväalueet ja investoinnit.

Varsinaisesta hallinnon ja talouden tarkastamisesta vastaa JHTT-tarkastusyhteisö. Tehtävän hoitamiseen on arvioitu käytettävän 6 päivää vuodessa. Lisäksi tilintarkastajan tehtäviin kuuluvat tarkastuslautakunnan tukipalvelut.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Tilintarkastus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023
Toimintatulot					
Toimintamenot	-11.749,00	-13.940,00	-15.580,00	-15.580,00	-15.580,00
Toimintakate	-11.749,00	-13.940,00	-15.580,00	-15.580,00	-15.580,00
Poistot ja arvonalentumiset	-1.766,00				
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

11. KUNNANHALLITUS

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsenet

11.1 Yleishallinto

Yleishallinto sisältää kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen toiminnan, kunnan yleisjohdon, keskitetyt toimisto- ja talouspalvelut, henkilöstöhallinnon, verotuksen, joukkoliikenteen, ruokapalvelut, kiinteistötoimen, pelastustoimen, yhdyskuntatekniset palvelut sekä maa- ja metsätilojen hoidon.

Uusi teknisen toimen palveluyhtiö Viisarit on aloittanut toimintansa 1.1.2020. Kunta hankkii yhtiöltä ostopalveluna kiinteistötoimen, kaavoituksen, isännöinnin, kuntatekniikan ja liikuntapaikkojen ylläpitopalvelut erillisen vuosittain laadittavan palvelusopimuksen mukaisesti. Myös kunnan vesihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa Viisarit Oy.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Hallintoimisto vastaa valtuuston, kunnanhallituksen sekä kunnan päävastuualueiden tukipalveluista. Tavoitteena on luoda, ohjata ja kehittää kunnan peruspalvelujen ja niihin liittyvien tukipalvelujen tuotantoedellytyksiä sekä edistää hyvän hallinnon toimintakulttuuria. Henkilöstöhallinnon tavoitteena on ylläpitää ja kehittää henkilöstön ammattitaitoa, työkykyä ja motivaatiota. Taloushallinnon tavoitteena on tuottaa talousasiantuntijapalvelut kunnan eri toimialueille ja luottamushenkilöille, kehittää taloushallinnon prosesseja sekä seurata ja ennakoida talouden kehittymistä.

Hallintotoimiston toimintaa vuonna 2021 on uudistettava rakenteellisesti. Yhteistyö naapurikuntien kanssa palveluiden järjestämisessä taloudellisesti ja tuloksellisesti on välttämätöntä. Vapautuvat toimet ja virat on syytä jättää täyttämättä tai täyttää määräaikaisesti, jotta rakenteellinen uudistuminen on mahdollista.

Henkilöstömuutosten vuoksi kunnassa on oltava riittävä määrä työntekijöitä varmistamaan asianmukainen ja lakisääteinen toiminta. Kunnansihteerin viran jäätyä täyttämättömäksi tehtävään palkattiin määräaikainen hallinto- ja taloussuunnittelija tekemään osittain kunnansihteerin töitä. Kunnanjohtajan lisäksi kunnassa tarvitaan kuitenkin toinen viranhaltija, joka valmistelee vaativia valmistelutöitä ja kehittää hallinnon rakenteita ja toimintatapoja. Kunnansihteerin viran täyttäminen määräaikaisesti vuoden 2022 loppuun on välttämätöntä.

Hallintotoimistossa kirjanpitäjän toimi on täytetty määräaikaisesti kokoaikaisella työntekijällä 31.12.2021 asti. Palkanlaskenta ja kirjanpito on syytä tarkastella yhteistyössä naapurikuntien Tervon ja Keiteleen kanssa. Tämä tarkastelu on käynnistetty vuoden 2020 syksyllä ja jatkuu vuonna 2021.

Kunnan tietohallintapalvelut ostetaan palveluyhtiö Istekiltä, jossa Vesannon kunta on osaomistajana. Tietohallinnon ja IT-ratkaisujen kehittämiseen kunnassa kohdennettiin vuonna 2020 erityistä resurssia, kun kunnassa toimii vuoden 2021 huhtikuun loppuun asti kahden vuoden määräaikaisessa työsuhteessa tietojärjestelmäasiantuntija. Kehittämistyöhön saadaan sisältöä myös Pohjois-Savon tietohallintofoorumin kautta ja maakunnassa toteutettavasta, SavoGrown hallinnoimasta Kohti eKuntaa -hankkeesta. Myös valtiohallinnon erillishaut digitalisuutta edistäviin kehittämishankkeisiin hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Jatkossa kunnan digiloikan mahdollistamiseksi on mietittävä uusia ratkaisuja.

Keiteleen, Tervon ja Vesannon kunnat ovat tehneet hankintapäätöksen sähköisen yhteiskäyttöalustan Therefore:n hankinnasta ja käyttöönotosta vuoden 2020 alussa. Alusta sisältää sähköisen kokoushallinnan sekä teknisen toimen sekä ympäristönsuojelun sähköisen käyttöarkiston. Nämä askeleet kunnan palveluiden sähköistämisessä ovat tarpeen ja vapauttavat merkittävästi työntekijöiden työresurssia mm. kopioinnin ja postituksen suhteen. Myös tietoturvallisuus paranee, kun dokumentteja ei säilytetä enää verkkolevyillä. Vesannon kunta on pisimmällä Thereforen:n käyttöönotossa ja esityslistat ja pöytäkirjat toimitetaan jo Therefore:n kautta.

Ruokapalvelujen tavoitteena on tuottaa taloudellisesti laadukkaat ja terveelliset ateriat eri asiakasryhmille. Ruokapalvelujen tuottamisen pohjana ovat valtakunnalliset ravitsemissuositukset, laki kouluruokailusta, elintarvikelaki, omavalvonta ym. -ohjeistukset. Ravintokeskus Simolan palvelukeskuksessa valmistaa ateriat palvelukeskukseen, ateriapalveluun, kehitysvammaisten päivätoimintaan ja henkilökunnalle, kuten myös ateriat päivähoitoon, yhtenäiskoululle, lukiolle ja henkilökunnalle. Materiaalihankinnat hoidetaan pääosin seudullisen hankintatoimen kautta. Elintarvikkeiden hankinnassa painotetaan kotimaista lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan. Käytössä on Aromi-järjestelmä. Eri hallintokunnille myytävien ateriapalvelujen osalta siirryttiin vuonna 2010 sisäiseen laskutukseen ja tältä osin ruokapalvelujen tulosalueen tulostavoitteeksi tulee asettaa +/- nolla, poistot huomioiden. Koulu toimii vielä osan vuotta 2021 hajautettuna väistötiloissa (Lemmikki, Ruusuke, Säästökulma) ja ruoankuljetuksesta on sopimus lounaskahvila Tuvan yrittäjän kanssa.

Vesannon kunnan hankinnat hoidetaan valtuuston hyväksymän seudullisen hankintaohjeen mukaisesti. Sansian osakkuus mahdollistaa hankinta- ja sopimushallinnan palvelut, hankintakoulutukset sekä kanavat sähköiseen tilaamiseen.

Kunnanhallituksen käytettäväksi tarkoitettuun määrärahaan annetaan käyttöoikeus myös kunnanjohtajalle. Kunnanhallituksen yksikölle kuuluvat Pohjois-Savon Liiton ja Suomen Kuntaliiton yhteistoimintaosuudet.

Hallintokunnat voivat omilla talousarviomäärärahallaan tarvittaessa palkata henkilöitä palkkatuella. Lisäksi hallintokunnat voivat ottaa työmarkkinatuen harjoittelijoita. Myös nuoret kesätyöntekijät hallintokunnat palkkaavat tarpeensa mukaan omilla talousarviomäärärahoillaan yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Henkilöstöhallinto sisältää työterveyshuollon ja yhteistyötoimikunnan kustannuspaikat. Työterveyspalvelut tuottaa Pihlajalinna. Työterveyshuollon määräraha perustuu edellisen vuoden käyttöön.

Yhteistyötoimikunnan talousarvioon on sisällytetty kaikkien luottamus- ja työsuojelutehtävissä toimivien koulutus-, matka- ja palkkakulut. Yhteistyötoimikunnan kustannuksiin on varattu määräraha myös henkilöstön työhyvinvointiin liittyviin tapahtumiin sekä työntekijöiden tyhy-setelille.

Kunnan maksuosuus tuotettavista kuljetuspalveluista on kasvanut, kun valtio (ELY) keskittyy ainoastaan kuntakeskusten välisen liikenteen tukemiseen. Kaikille kyläkunnille järjestetään asiointikuljetus vähintään kerran viikossa. Kuljetuspalvelut on kilpailutettu vuonna 2020 ja sopimukset sitovat kuntaa kolme sopimusvuotta sekä erikseen sovittavat optiovuodet.

1. Yleishallinto

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Yleisen hallinnon palvelut hoidetaan edellisiä vuosia edullisemmin.	Uudenlaisen palvelun hinta verrattuna vuosien 2018 ja 2019 hintaan	Yleisen hallinnon palvelurakenneuudistus on valmis vuoden 2021 loppuun mennessä.
Palvelu turvataan poissaolotilanteissa.	Sijaistusten määrä ja helppous	Jokaiselle työntekijälle on sijainen ja sijaistustilanteet on mietitty etukäteen.
Palveluyhtiö Viisarit tuottaa kunnalle laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kiinteistötoimen, kaavoituksen, isännöinnin, kuntatekniikan ja liikuntapaikkojen ylläpitopalvelut sekä maa- ja metsätilojen asiakkuuden hallinta erillisen	Asiakaspalaute, kuntakierrospalaute Yhtiön tilinpäätös v. 2020	Luottamuksen rakentaminen Viisareiden ja kunnan välillä. Palvelusopimuksen tarkentaminen Uudenlaisen asenteen oppiminen -> tuotetut palvelut suhteessa palvelusopimukseen

vuosittain laadittavan palvelusopimuksen mukaisesti. Maa- ja metsätilojen pääte- ja harvennushakkuita tehdään metsäsuunnitelman mukaisesti. Hakkuutuotto noin 100.000 euroa	Myyty puutavara kiinto-m³	Kuntalaisilta hyvää palautetta teknisen toimen palveluista Yhtiön positiivinen näkyvyys alueella Luottamuksen rak4entaminen kunnan ja yhtiön välillä Myytävän puutavaran määrä 1.400 kiinto- m³

2. Ruokapalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO v. 2021
Ruokapalvelun tavoitteena on tuottaa aterioita kustannustehokkaasti, ravitsemussuositukset huomioon ottaen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Ateriapäivät ravintokeskus Ateriat keskuskeittiö koululla €/ateriapäivä ravintokeskus €/ateria koulukeskus	36 665 42 900 16,91 eur 3,20 eur

Ruokapalvelujen tavoitteena on tuottaa taloudellisesti laadukkaat ja terveelliset ateriat eri asiakasryhmille. Ruokapalvelujen tuottamisen pohjana ovat valtakunnalliset ravitsemissuositukset, laki kouluruokailusta, elintarvikelaki, omavalvonta ym. -ohjeistukset. Kunnan ainoaksi valmistuskeittiöksi jäi toukokuussa 2017 ravintokeskus. Täältä toimitetaan ateriat päiväkotiin, ryhmäperhepäivähoito Vesseliin, kaikkiin koulun väistötiloihin, palvelukeskukseen, ateriapalveluun, päiväkoteihin, kehitysvammaisten päivätoimintaan ja henkilökunnalle.
Tilojen ja laitteiden riittämättömyys ja järjestäminen vaatii henkilökunnalta enemmän panostusta, mikä näkyy osittain yleisenä väsymisenä. Halukkaasti käytetään mahdollisuutta työskennellä 90h/ listassaan, jotta saadaan työviikoista väljempiä. Työn aikapaine ja kiireellisyys rasittavat työntekijöitä.
Kouluttautumiseen koetaan olevan niukasti omia voimavaroja työn jälkeen ja koulutuksen tietoverkkoon siirtyminen koetaan haastavaksi ja hankalaksi. Koulutustarjonnan tulisi sisältyä työaikaan ja olla jatko- ja tehtävävelvoitteetonta. Muutosvastarinta aiheuttaa myös haluttomuutta koulutukseen.
Muutokset ovat jatkuvia lisääntyvien säästöpaineiden alla. Muutoksia tehdään työnvuorojen sisällä ja ulkopuolisien yhteistyötahojen muutokset johtavat uusiin muutoksiin, vaikka entisetkin muutokset ovat kesken. Muutosten vaikutukset ovat henkisiä ja taloudellisia. Koneiden, laitteiden ja toimitilojen asettamien rajoituksia ei ilman investointeja ole kovin helppo syrjäyttää muutosten edessä, vaikka muiden toimijoiden kannalta muutokset olisivat helpompia. Myös näiden jatkuvien muutosten ennakoimattomuus

aiheuttaa stressiä ja painaa työntekijöiden mieltä. Suuria sote- uudistus kuvioita odotetaan jännityksellä, sillä valtakunnallisessakin viestinnässä tukipalveluiden rooli ohitetaan hyvin pienellä kommentoinnilla. Toivomme kovasti, että oman kunnan sisällä olisi vielä jatkossakin työtä ruokapalvelujen piirissä tarjolla. Materiaalihankinnat hoidetaan pääosin seudullisen hankintatoimen kautta, elintarvikkeiden hankinnassa painotetaan kotimaista lähiruokaa hankintatoimen kilpailutusten puitteissa. Käytössä olleesta Aromi – tuotannon ohjausjärjestelmästä luovuttiin taloudellisin perustein. Eri hallintokunnille myytävien ateriapalvelujen osalta siirryttiin vuonna 2010 sisäiseen laskutukseen ja tältä osin ruokapalvelujen tulosalueen tulostavoitteeksi tulee asettaa +/- nolla poistot huomioiden.

3. Joukkoliikenne

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	***MITTARI***	***TAVOITETASO***
Turvataan kaikilta kyliltä asiointiyhteydet kuntakeskukseen kerran viikossa.	Asiointikyytien määrä/kylä/vuosi	1krt/viikko/kylä

4. Pelastustoimi

Toiminnalliset tavoitteet ja mittauksen määrittelee aluepelastuslautakunnan kautta Kuopion kaupunginvaltuusto.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa pelastustoimen palvelut Pohjois-Savon maakunnan alueella ja lisäksi sopimuksen mukaiset ensivaste- ja ensihoitopalvelut. Ydintehtäviin sisältyy onnettomuuksien ja tulipalojen ennaltaehkäisytyö, pelastustoiminta ja varautuminen sekä ensihoitopalvelujen tuottaminen Kuopiossa, Suonenjoella ja Varkaudessa. Ensivastepalveluita pelastuslaitos tuottaa koko maakunnan alueella. Suuremmilla paloasemilla Iisalmessa, Kuopiossa, Siilinjärvellä ja Varkaudessa henkilöstöä on töissä ympäri vuorokauden ja ollen samalla välittömässä lähtövalmiudessa. Muilla paloasemilla on virka-aikana töissä päätoimista henkilöstöä ja virka-ajan ulkopuolella varallaolossa. Sivutoiminen pelastushenkilöstö osallistuu hälytys- ja harjoitustoimintaan sekä valmiuden ylläpitämiseen varallaolossa.

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Pohjois-Savon maakunnan väestön kokonaismäärä vähenee, väestö lisääntyy vain Kuopion seutukunnassa. Iäkkäämpien ihmisten suhteellinen osuus maakunnan asukasluvusta kasvaa. Myös maakunnan väestön sairastuvuusindeksi on kasvusuunnassa. Keskimääräiset prosentuaaliset asiointivirrat maakunnassa keskittyvät Iisalmeen, Kuopioon ja Varkauteen. Riskianalyysi osoittaa onnettomuusriskien keskittyvän maakunnassa Iisalmen, Kuopion, Varkauden ja Siilinjärven alueille. Pelastustoimen järjestelmän on vastattava onnettomuusuhkia ja siten riskikeskittymissä on oltava uhkia vastaavat, tehostetut pelastustoimen palvelut.

Väestön ikääntyminen ja sairastavuuden lisääntyminen lisäävät ensihoitopalvelujen tarvetta sekä lisäksi ne vaativat onnettomuuksien ennaltaehkäisevältä toiminnalta erityishuomiota ikääntyviin asukkaisiin ja erityisryhmiin eri viranomaisten yhteistyönä. Väestön väheneminen ja vanheneminen sekä hakeutuminen kasvukeskuksiin vaikeuttaa sivutoimisen ja vakinaisen henkilöstön rekrytointia maakunnan pienempien kuntien paloasemille. Pelastuslaitoksen yhtenä haasteena onkin riittävän henkilöstömäärän turvaaminen pienemmille paloasemille.

Palvelujen saatavuuden parantamiseksi ja kehittämiseksi pelastuslaitos toteutti yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa moniammatillisen yksikön (hybridiyksikön) käyttöönoton 1.1.2018 lukien. Yksikössä toimii palomies ja ensihoitaja.

Pelastuslaitos käyttää sähköistä viestintää neuvonta- ja valistustoiminnassa sekä rakenteellisen paloehkäisyn että väestönsuojelun ohjeistuksessa. Ilmastopoliittisen ohjelman mukaisesti pelastuslaitos huomioi asiakasneuvonnassa ja muussa valvontatoiminnassaan ympäristönsuojelunäkökohdat ja on ottanut käyttöön mm. pienkohteiden palotarkastustyössä omavalvonnan. Resurssien suunnittelussa huomioidaan vähäpäästöinen kalusto ja pelastustehtävien hoidossa on tavoitteena valita vähiten ympäristöä kuormittava menetelmä. Henkilöstön liikkumista ohjataan vähäpäästöisten julkisten kulkuneuvojen käyttöön. Kokouksia ja viestintää hoidetaan yhä enemmän omilta työpaikoilta käsin tietotekniikan avulla. Myös henkilöstökoulutusta voidaan järjestää hyödyntäen etäyhteyksiä ja videointimahdollisuuksia.

Pelastusviranomaiset osallistuvat pelastustoiminnan asiantuntijoina Pohjois-Savon maakunnan sekä kuntien turvallisuus- ja valmiussuunnitteluun. Pelastuslaitosten välisen hankintayhteistyö on jatkunut kaluston ja varusteiden hankinnassa toiminnallisten hyötyjen ja säästöjen saamiseksi.

Yhtenä kehittämisen kohteena on pelastuslaitoksen toiminnan johdonmukainen kehittäminen ja sitä tukevien tavoitteiden asettaminen. Tavoitteet ja keinot kuvataan pelastuslaitoksen strategiassa. Strategiaa toteutetaan päivittäisessä työssä sekä mm. tiimien ja johtoryhmän työssä sekä kehityskeskusteluissa. Kuopion strategisten tavoitteiden mukaisesti palveluissa on tavoitteena asiakaslähtöisyys ja ennaltaehkäisyn periaate.

Pelastuslaitoksen toimitiloja uudistetaan peruskorjaamalla ja tarvittaessa paloasemarakennuksia uusimalla sekä riskianalyysin perusteella lisäämällä uusia asemia. Kuopion pääpaloasemalla sijaitsee tilanne- ja johtokeskus, jossa pelastustoimella on käytettävissä tilanne- ja johtokeskustilat sekä varusteet. Tilannehuoneessa voidaan mm. koota, analysoida ja ylläpitää monipuolista tilannekuvaa sekä jakaa tilannekuvaa kunnille sekä muille yhteistyöviranomaisille.

ISTIKE-tilannekeskustoimintaa ylläpidetään yhteistyössä Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson pelastuslaitoksen kanssa vuoden 2020 loppuun asti. Pelastustoimen uudistuksen myötä maahamme on suunnitteilla viisi pelastustoimen alueellista tilanne- ja johtokeskusta.

Kriittinen menestystekijä	**Arviointikriteeri**	**Tavoite**
Palvelutasopäätös vastaa riskejä ja onnettomuusuhkia	Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti asiakkaan erityispiirteet huomioiden.	Palvelutasopäätöksen tavoitteet saavutetaan.
Onnettomuuksien ja vahinkojen määrä laskee.	Henkilöstö osaa toimia ammattitaitoisesti ja tehokkaasti.	Toimintavalmiusaika saavutetaan.
Pohjois-Savossa on hyvä turvallisuuskulttuuri.	Yritykset ja laitokset huolehtivat turvallisuusasioista. Toiminnan harjoittajien laatimat pelastussuunnitelmat. Ihmiset osaavat toimia oikein vahinkotilanteissa.	Pelastuslaitoksen toiminta on valvontasuunnitelmien mukaista. Erheellisten paloilmoitusten määrä ei kasva edelliseen vuoteen verrattuna. Onnettomuuksien ja palokuolemien määrä vähenee.

Pelastuslaitoksen tuotaman ensihoitopalvelu on vaikuttavaa ja potilaslähtöistä.	Palvelu on sopimuksen mukaista, potilaan yksilölliset tarpeet huomioivaa ja lääketieteellisesti vaikuttavaa.	Toiminta on vakiintunutta ja prosessit toimivia sekä palvelutasopäätöksen mukaisia.
Tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset tukipalvelut	Järjestelmien varmatoimisuus	Huolto- ja korjauskustannukset pienenevät.
Tarkoituksenmukainen organisaatiorakenne ja tehtävänjako	Selkeät esimiessuhteet, vastuunjaot, tasapuolisuus ja tehtävänkuvat	Tehtävät sujuvat paremmin kuin vuonna 2015.
Ensihoitopalvelu muodostaa tehokkaan ja nopean, erikoissairaanhoitoon, perusterveydenhuoltoon liittyvän palvelukokonaisuuden.	Ensihoitotehtävät kohdentuvat oikeille yksiköille. Hoidonalkamisviive. Potilasohjauksen tarkoituksenmukaisuus.	Lääketieteellisesti perustellut X-tehtävien määrät. Ensihoitopalvelun saatavuus on palvelutasopäätöksen mukainen.
Ensihoitopalvelussa arvostetaan ja kehitetään laajaalaista osaamista.	Osaamistaso vastaa tehtävien edellyttämiä tarpeita.	Ammattitaidon ylläpitokoulutuksen kehittäminen ja työnantajaan sitoutuminen koulut-tautumiseen.
Työhyvinvointi on korkealla tasolla.	Työhyvinvointikyselyn tulokset	Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö
	Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien määrä	Sairauspoissaolojen ja työtapaturmapoissaolojen määrä vähenee merkittävästi.
	Henkilöstön työkyky vastaa tehtävien vaatimuksia	Työkyvyn ongelmiin puututaan varhain. Osatyökykyisille löydetään työssä jatkamisen ratkaisuja työkyvyttömyyseläkkeiden ja VARHE –maksujen vähentämiseksi.
Henkilöstö on osaavaa, hyvin koulutettua ja valmis uudistumaan.	Pelastuslaitokselle on luotu koulutusmyönteinen ilmapiiri, jossa henkilöstö voi käyttää luontevasti omia vahvuuksiaan ja osaamistaan. Henkilöstöllä on halu kehittää omaa osaamistaan. Koulutuspäivien lukumäärään ja niiden kohdentumisen seuraaminen.	Koulutustarjonta on monipuolista. Osaamista kehitetään koulutustarpeiden henkilökohtaisten kehittymissuunnitelmien mukaisesti.

Johtamisprosessi on selkeä, nykyaikainen ja tukee toiminnan tehostamista.	Onnistuminen suuronnettomuusjohtamisessa.	Johtamisen kehittyminen aikaisempaan verrattuna.
Päätöksenteko on linjakasta ja avointa.	Päätöksenteossa onnistuminen ja asioiden eteneminen.	Päätöksenteon selkiyttäminen.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Yleishallinto	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023
Toimintatulot	1.053.673,00	1.170,200,00	1.343.420,00	1.343.420,00	1.343.420,00
Toimintamenot	-1.546.062,00	-2.674.140,00	-2.469.130,00	-2.468.480,00	-2.468.480,00
Toimintakate	-492.389,00	-1.503.940,00	-1.125.710,00	-1.125.060,00	-1.125.060,00
Poistot ja arvonalentumiset	-92.684,00	-243.670,00	-252.620,00	-281.489,00	-250.960,00
Laskennalliset erät	166.387,00	234.530,00	251.550,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

12. Elinkeinotoimi

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Elinkeinotoimi

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Vuosittain yrityksiä perustetaan ja lopetetaan noin 5-10 kpl, yrityskanta on vakaa (162 kpl v.2018). Seutukunnittain tarkasteltuna alhaisin työttömyysaste oli Sisä-Savon seudulla (9,1 %). Vesannolla työttömyysluku on hieman korkeampi (10,2). Koko Pohjois-Savon alueella luku on 9,5 %. Kokonaistyöpaikkamäärä on Vesannolla 589 ja se on laskenut viime vuosina. Kunnan työpaikkaomavaraisuus on 84,7 %. Maa-, metsä- ja kalatalous (136) työllistää lähes yhtä paljon kuin sosiaali- ja terveystoimi (147) paikkakunnalla. Koulutus (33) ja julkinen hallinto (36) on seuraavaksi eniten työllistävä ala. Kauppa (72), rakentaminen (29) ja teollisuus (14) työllistävät liki yhtä paljon. Palvelut työllistävät 67,1 %, alkutuotanto 23,4 % ja jalostus 7,5 %. Alkutuotannon osuus on hieman laskenut ja jalostuksen noussut. (Luvut vuoden 2014 tilastosta.)

Pendelöinti eli työssäkäynti toisella paikkakunnalla on myös merkittävä ja kasvava työllistäjä Vesannolla. Noin 30 % vesantolaisista käy töissä toisella paikkakunnalla. Kuopioon suuntaa jo yli linja-autolastillisen verran väkeä päivittäin (67 hlöä). Muualle Suomeen kuin Pohjois-Savon alueelle (mm. Viitasaari) matkustaa saman verran väkeä.

Maatilojen määrä vähenee ja tilastointimuutos karsii vielä pienimmät tilat (taloudellinen tuotos vähintään 2000 €) tilastosta pois. Vesannolla on nyt tiloja 96 kpl. Maataloustukia saavien tilojen määrä vähenee hitaasti, tilojen keskikoko kasvaa ja sato/tuotosmäärät kasvavat. Merkittävä osa maanviljelijöistä etsii uutta tai lisäelinkeinomahdollisuutta. Marjantuotannon osalta tilalukumäärä (16) on vahvasti laskenut, mutta pinta-alallisesti marjoja tuotetaan lähes yhtä paljon kuin mm. Kuopiossa. Satomäärältään Vesanto on maakunnan neljänneksi suurin marjapitäjä.
Pohjois-Savon ammattibarometrin mukaan maakunnassa on jo pulaa yrittäjistä, ja se pula näkyy myös Vesannolla, samoin kuin ammattitaitoisen työvoiman saanti on vaikeutunut.

TULOSALUEEN TEHTÄVÄT

Elinkeinotoimen tulosalue sisältää kunnan elinkeinojen kehittämiseen tarkoitetut määrärahat lukuun ottamatta maaseutulautakunnan alaisuudessa olevia maaseutuelinkeinojen kehittämisrahoja. Rajatapauksissa määrärahojen käytöstä ja työnjaosta sovitaan maaseututoimen kanssa erikseen.
Vesannon kuntastrategiassa (2018) on määritelty elinvoima-ajattelu strategian perustaksi. Elinkeinotoimi toteuttaa osaltaan myös strategiassa määriteltyjä strategiaprojekteja eli 1) strategiatyön jalkauttamista 2) markkinointihanketta 3) viestintäjärjestelmän mallintamista 4) konseptointihanketta ja 5) tapahtumakoordinointia. Erityisesti kohta 4 -konseptointihanke, jossa työstetään uusia liiketoiminta-aihioita, koskee elinkeinotoimen toimenkuvaa. Strategian mukaisesti elinkeinotoimen toimintatapa on ennakoiva, tulevaisuussuuntautunut, positiivinen, kannustava, rohkea sekä aktiivinen verkostoituja.
Elinvoimaryhmä korvaa elinkeinoryhmän ja kuntamarkkinointiryhmän ja kokoontuu noin 6-12 kertaa vuodessa. Elinvoimaryhmän tehtävänä on: 1) Kehittää ja arvioi koko Vesannon kunnan toimintaa elinvoimanäkökulmasta, 2) Kehittää ja arvioi kunnan elinvoimajohtamista, 3) Valmistelee elinvoimaa tukevia sisäisiä ja ulkoisia kehittämishankkeita, 4) Avustaa kunnanvaltuustoa ja –hallitusta strategiatyössä.
Elinkeinoasiamiehen toimenkuva jakautuu kahteen päätehtävään; yritysneuvontaan sekä kunnissa tehtävään elinkeinostrategiseen - ja elinkeinojen kehittämistyöhön. Yhtenä tehtäväalueena elinkeinoasiamiehellä on myös kuntien viestinnän suunnittelu.
Apuna elinkeinotoiminnan kehittämisessä on SavoGrow Oy:n muut projektit, joista merkittävimmät vesantolaisten yritysten kannalta ovat elintarvike-, yrityskoulutus- sekä maaseutuyritysprojektit. Maaseudun kehittämistoimintaa hyvin täydentävää rahoitusinstrumenttia leader-rahoitusta hallinnoi Mansikka ry. Vesannon alueella toimivat myös ProAgrian maaseutuyritysneuvojat tarvittaessa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN VUONNA 2021

Elinkeinotoimen tavoitteet muodostuvat uuden strategian mukaisesti kahdesta päätavoitteesta; **elinvoiman kehittämisestä** ja **yritysten toimintaedellytysten parantamisesta.**

Tavoite:	**Toimenpide:**	**Toteuma:**
Elinvoiman kehittäminen	Kuntamarkkinoinnin kohdentaminen asumiseen, tapahtumiin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen	
	Monipaikkaisuuden, vapaa-ajan asumisen ja joustotyön edistäminen	
	Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen ja biotalouskoulupilotti (Olvi-säätiö)	
	Maaseutuasumisen mahdollisuuksien parantaminen -kehittämishanke	
	Palvelujen turvaaminen parantamalla yritysten, yhteisöjen ja kunnan yhteistyötä	

Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Yritysneuvonta lähipalveluna, yrittäjien tukeminen	
	SavoGrown kehittämishankkeiden palvelujen jalkauttaminen	
	Biotalouden mahdollisuuksien edistäminen (hanke)	
	Kala-alan ja kala-aseman toiminnan kehittäminen	

Tapahtumat:

Kunta järjestää mm. yrittäjien iltakahvitilaisuuksia muutaman kerran vuodessa sekä kesä-heinäkuun vaihteessa Kesäkohtaamisen torilla.

Elinkeinotoimen tulosalueen kokonaismenot vuonna 2021 ovat 208.470 euroa, jotka on ohjeellisesti jaettu seuraaviin tulosyksiköihin:
1. Hallinto 5.500 euroa
2. Markkinointi 51.000 euroa
3. Kehittämistuet 10.000 euroa
4. Projektit 51.190 euroa

Kunnanhallitus voi tarvittaessa muuttaa kokonaismäärärahan puitteissa edellä olevaa määrärahajakoa. Elinkeinotoimen tulosalueen yhteistoimintaosuuksiin kuuluvat määrärahoissa seuraavat maksuosuudet: SavoGrow Oy ja Kehittämisyhdistys Mansikan kuntaosuus.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Elinkeinotoimi	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**	**TA 2022**	**TS 2023**
Toimintatulot	418,00				
Toimintamenot	-158.469,00	-208.470,00	-164.690,00	-164.690,00	-164.690,00
Toimintakate	-158.051,00	-208.470,00	-164.690,00	-164.690,00	-164.690,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-24.131,00	-3.020,00	-620,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

13. Lomituspalvelut

Lomituspalvelujen hallinnointi siirtyi 1.1.2011 alkaen Maaningan kunnan hoidettavaksi Sydän-Savon lomituspalveluyksikköön.

Vesannon kunnan vuoden 2021 talousarvioon on varattu lomitustoimen hallintoon määräraha eläkemenoperusteiseen KuEl-maksuun.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Lomituspalvelu	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023
Toimintatulot					
Toimintamenot	-2.358,00	-2.490,00	-2.510,00	-2.510,00	-2.510,00
Toimintakate	-2.358,00	-2.490,00	-2.2510,00	-2.510,00	-2.510,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

14. Maaseutuhallinto

Sitovuus*: valtuusto, netto*
Vastuuhenkilö: maaseutujohtaja Juha *Nykänen*

Toiminta-ajatus

Kuopion, Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien sekä Kaavin, Leppävirran, Rautalammin, Rautavaaran, Siilinjärven, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kuntien alueella toimivan Sydän-Savon maaseutupalvelujen tehtävänä on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittämisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimielimiä ovat maaseutulautakunta, sen mahdollisesti asettamat jaostot sekä sen alainen palveluorganisaatio, Sydän-Savon maaseutupalvelu.

Yhteistoiminta-alueella turvataan maaseutuhallinnon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Toimintaympäristö

Maataloudessa eletään voimakasta rakennemuutoksen aikaa. Tilamäärä on vähentynyt yhteistoiminta-alueella kuluneen viiden vuoden aikana keskimäärin 65 tilalla / vuosi. Tilamäärän nopeasta vähentymisestä huolimatta tuotannon taso on säilynyt lähes ennallaan. Maatalous- ja puutarhayritysten kannattavuus on sitä vastoin ollut viime vuodet heikko. Osa viljelijöistä vastaa kiristyneisiin taloudellisiin edellytyksiin laajentamalla voimakkaasti tuotantoa. Osa jättää toimialan. Osalla tiloista puolestaan monipuolistetaan yritystoimintaa tai mennään palkkatyöhön tilan ulkopuolelle. Haasteelliset ajat ovat näkyneet myös viljelijöiden jaksamisongelmina.

Tilamäärämuutosta merkittävämpää maaseudun elinvoimaisuudelle on kuitenkin tuotannon keskittyminen niille alueille, joilla asianomaista tuotantoa on jo ennestään runsaasti. Paitsi alueittain tuotanto on keskittynyt myös tilojen välillä siten, että suurimpien tilojen osuus tuotannosta on kasvanut.

Työvoiman tarve tulee maaseudulla kasvamaan edelleen. Työvoiman lisätarve kohdistuu maatalouselinkeinoon kahtaalta; eläköitymisen kautta työvoimaa poistuu niin yrittäjistä kuin palkkatyövoiman kautta ja toisaalta tilakoon kasvu lisää ulkopuolisen työvoiman tarvetta. Myös kausityövoiman saatavuusongelmiin tulee varautua.

Jotta Pohjois-Savon maakunnan vahvoilla tuotantosuunnilla, (maito, naudanliha, marja) saadaan tuotantovolyymit säilytettyä nykytasolla, tarvitaan aktivointitoimenpiteitä maatilojen investointeihin ja omistajanvaihdoksiin, neuvontaa ja ohjausta tuotantoresurssien tehokkaaseen käyttöön kuin myös toimenpiteitä, millä parannetaan osaavan työvoiman saatavuutta.

Maaseudun kehittämisen suuria trendejä ovat ympäristö, ilmasto, kilpailukyky ja niihin liittyvät innovaatiot. Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö tarjoaa valtavat mahdollisuudet. Taloudellisen kasvun aikaansaaminen edellyttää uudenlaisia tapoja toimia ja ajatella. Maaseudulla on potentiaalia niin biotalouden kuin luontomatkailun kehitykseen. Maaseutu tarjoaa ratkaisuja niin uudistumiseen, hyvinvointiin kuin ympäristö- ja ilmastokysymyksiin. Puhdas luonto, väljyys, viihtyisä ympäristö ja toimivat palvelut houkuttelevat maaseudulle uusia asukkaita ja muita kävijöitä

Maaseudun kehittäminen tähtää siihen, että maaseudulla on hyvät edellytykset monenlaiselle yritystoiminnalle ja eri-ikäisten ihmisten asumiselle. Kehittämistyössä pyritään näkemään erilaisten alueiden mahdollisuudet ja edistämään niitä.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella pyritään vastaamaan toimintaympäristön muutoksen tuomiin haasteisiin ja turvaamaan EU-lainsäädännön vaatimusten täyttyminen viranomaistehtävissä. Maatilataustaiseen yritystoimintaan liittyviä asiantuntijapalveluita, sekä kehittämistoimiin liittyvää kokonaisvaltaista neuvontaa ja ohjausta annetaan maaseutuhallinnon yhteispalveluyksiköllä käytössä olevien resurssien puitteissa sekä erilaisia kehittämistoimenpiteitä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden maaseudun kehittämistoimijoiden kanssa.

Riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan painopisteet ja menettelyt

Talousarvion toteutumista valvotaan kuukausittaisilla raportoinnilla sekä kolmannesvuosittain toteutettavalla valtuustoraportoinnilla. Toiminnasta raportoidaan myös sopimuskuntia ja toteumaraportit käsitellään maaseutulautakunnassa. Maaseutupalvelun toiminnan toteutumisesta valvotaan myös ruokaviraston toimesta. Tietoturvan osalta maaseutuhallinnossa on toimeenpantu maksajaviraston tietoturvapolitiikan tietoturvallisuuden hallintamallin ISO/IEC 27001:2013 -pohjaiset vaatimukset ja soveltamistapa.

Henkilöstö

Isäntäkunnan palveluksessa on 11 maaseutuhallinnon tai maaseudun kehittämistehtävää hoitavaa vakituista viranhaltijaa ja vuodelle 2021 on budjetoitu 0,5 htv määräaikaista henkilöstöä.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

MAASEUTUTULAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	*Toimenpiteet 2021*	*Mittari*	*Tavoitetaso*
Kehitetään aktiivisesti maatilataustaista yritystoimintaa ja toimintaympäristöä	Osallistutaan aktiivisesti yhteistyökumppaneiden kanssa tehtäviin kehittämistoimenpiteisiin	Kehittämistoimenpiteet	Osallistutaan maatilayritysten kilpailukykyä investointeja, omistajanvaihdoksia ja yrittäjien hyvinvointia edistäviin kehittämishankkeisiin ja -toimenpiteisiin sekä maaseudun elinkeinojen toimintaympäristön ja työvoiman saantia edistäviin kehittämistoimenpiteisiin.
Henkilöstön ammattitaidon hyödyntäminen ja kehittäminen	Viranomaistehtävien lisäksi annetaan maaseudun yritys- ja kehittämispalveluja	Viranomaistehtävien ja kehittämistehtävien osuudet työajasta	Viranomaistehtävät 80 % kehittämistehtävät 20 %
Palveluiden hallittu kustannuskehitys / tehostaminen	Yhteistyön tiivistäminen sidosryhmien kanssa kehittämällä asiakaskeskeisiä palvelupolkuja	Edellisen vuoden toimintamenot	Toimintamenot – 5 % edellisen vuoden tasosta Sydän-Savon maaseutupalvelu toimii entistä tiiviimmin osana täydentyvää verkostoa, missä maatalouden eri viranomais- ja kehittämistahot sekä sidosryhmät tekevät yhteistyötä asiakaslähtöisesti, valmentajamaisella otteella

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan asettamat tavoitteet	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Yhteistoiminta-alueen aktiivimaatilat	1 750	1 749	**1694**	1650	1600
Maksetut maataloustuet, M€	58	63	**60**	60	60
Maaseutuviranomaistehtävät					
- Maatilaa / htv	171	180	**188**	183	180
- €/aktiivimaatila	336	338	**335**	340	342
- €/kasvulohko	15,00	15,06	**14,63**	14,46	14,07
Maaseutuyritysten kehittäminen*					
- €/aktiivimaatila	103,25	110,15	**97,20**	98,42	98,56
- €/maaseutualueen asukas	2,45	2,60	**2,25**	2,25	2,25

**ei sisällä erillisten kehittämishankkeiden kuntavastinrahaa*

Tuloslaskelma

11 ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELUT

181 MAASEUTUHALLINTO

		TP2019	**TA2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**
*	Myyntituotot (ulk)	685 886	693 989	**647 089**	639 701	624 645
*	Vuokratuotot (ulk)	1 944	2 000	**5 000**	5 000	5 000
**	TOIMINTATUOTOT	687 830	695 989	**652 089**	644 701	629 645
*	Henkilöstökulut	-618 007	-614 370	**-567 195**	-577 484	-577 484
*	Muiden palv. ostot (ulk)	-40 663	-52 246	**-40 631**	-41 249	-41 249
*	Palvelujen ostot (sis)	-39 067	-40 361	**-39 405**	-39 405	-39 405
*	Aineet, tavarat ja tarv (ulk)	-6 714	-9 500	**-9 500**	-9 500	-9 500
*	Avustukset			**-10 000**	-10 000	-10 000
*	Muut kulut	-80 609	-78 000	**-81 000**	-61 000	-41 000
**	TOIMINTAKULUT	-785 060	-794 477	**-747 731**	-738 638	-718 638
***	TOIMINTAKATE	-97 230	-98 488	**-95 642**	-93 937	-88 993

TOIMINTAKULUT KUSTANNUSPAIKOITTAIN TALOUSSUUNNITELMAKAUDELLE

	TP 2019	Ks 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Maas. viranom. palvelut	589 119	590 748	**568 097**	**561 300**	**546 000**
Kehittäminen	180 270	192 655	**164 656**	**162 400**	**157 700**
Muut palvelut	20 471	11 073	**9 979**	**9 939**	**9 939**

KUNTAOSUUDET 2021

	Viranomaisp	Yrit kehit	Muut	YHTEENSÄ
KAAVI	23 279	6 366	3 861	33 507
KUOPIO	265 443	74 071		339 514
LEPPÄVIRTA	55 161			55 161
RAUTALAMPI	32 528	8 695	1 931	43 153
RAUTAVAARA	12 906	2 844		15 750

SIILINJÄRVI	59 782	33 675	2 187	95 644
SUONENJOKI	36 881	14 146		51 027
TERVO	14 046	4 068		18 114
TUUSNIEMI	26 100	7 175		33 275
VARKAUS	12 418	6 673		19 092
VESANTO	29 552	6 943		36 495

TA-TILASTO 2021

Kunnan nimi	Tilojen lkm	Kasvulohkojen lkm	Kokonaispinta-ala, ha	Maksettu tuki € vuonna 2019	Tukihake-musten lkm	Asukasluku
KAAVI	63	1 925	2 520	2 022 311	384	2 893
KUOPIO	734	17 580	34 357	29 884 043	4 054	*27 037
LEPPÄVIRTA	201	4 003	5 594	3 941 620	819	9 454
RAUTALAMPI	103	2 237	4 404	3 581 987	561	3 121
RAUTAVAARA	41	802	1 540	1 331 401	241	1 602
SIILINJÄRVI	152	3 691	8 488	7 522 735	743	21 423
SUONENJOKI	127	2 774	4 446	3 159 417	531	7 064
TERVO	46	856	1 630	1 274 021	259	1 567
TUUSNIEMI	87	1 992	3 124	2 169 677	384	2 477
VARKAUS	48	840	1 188	764 823	173	*3 916
VESANTO	92	2 112	3 481	2 643 471	500	2 014
	1 694	38 812	70 772	58 289 585	8 649	73 114

*) maaseutualue

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Maaseututoimi	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023
Toimintatulot					
Toimintamenot	-44.770,00	-48.650,00	-39.820,00	-39.820,00	-39.820,00
Toimintakate	-44.770,00	-48.650,00	-39.820,00	-39.820,00	-39.820,00
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-1.811,33				

= sitovuus valtuustoon nähden

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

Kunnanhallitus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023
Toimintatulot	1.054.091,00	1.170.200,00	1.343.420,00	1.343.420,00	1.343.420,00
Toimintamenot	-1.751.660,00	-2.933.750,00	-2.676.150,00	-2.675.500,00	-2.675.500,00
Toimintakate	-697.569,00	-1.763.550,00	-1.2332.730,00	-1.332.080,00	-1.332.080,00
Poistot ja arvon-alentumiset	-92.684,00	-243.670,00	-252.620,00	-281.490,00	-260.730,00
Laskennalliset erät	140.413,00	231.510,00	250.930,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

15. PERUSTURVALAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: perusturvajohtaja ja perusturvalautakunnan jäsenet

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Pohjois-Savo on mukana Tulevaisuuden SOTE-keskus, sekä -rakenneuudistus – hankkeissa työnimellä Posote2020. Vuosille 2020-2022 suunniteltujen hankkeiden tavoitteena on SOTE-uudistuksen täytäntöönpano hallituksen linjausten mukaisesti; tavoitteena on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti sosiaali- ja terveyspalveluihin, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin sekä hillitä kustannusten kasvua.

Keskeisinä tavoitteina perusturvassa ovat niin ikään väestön terveyden, hyvinvoinnin ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen, yhdenvertaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen turvaaminen, sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen vahvistaminen sekä kustannustehokkaan ja vaikuttavan palvelurakenteen toteuttaminen. Vesannon kunta toteuttaa omaa palvelurakenneuudistustaan valtakunnallisen SOTE-uudistuksen linjausten mukaisesti.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet
YLEISTAVOITE

Tuotetaan perusturvan toimialalla laadukkaita, kustannustehokkaita ja vaikuttavia palveluita kuntalaisille.

- Osallistutaan Tulevaisuuden SOTE-keskushankkeeseen ja Sote-rakenneuudistuksen alueelliseen valmisteluun yhdessä SavoGrown muiden kuntien kanssa.
- Turvataan paikallinen palvelutaso perusturvan palvelurakenneuudistuksen avulla. Täydennetään omia palveluita tarkoituksenmukaisesti ostopalvelulla.
- Kehitetään henkilöstön yhteiskäyttöä perusturvan toimialalla, sekä perusterveydenhuollon kanssa.
- Osallistutaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämiseen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti, sekä huomioidaan hyvinvointivajeet ennaltaehkäisevän työn suunnittelemisessa. Tiivistetään yhteistyötä järjestöjen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
- Hyödynnetään palvelutuotannossa hoivateknologian mahdollisuuksia entistä tehokkaammin.

15.1. Sosiaalityö ja toimeentuloturva

SOSIAALITYÖ
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS
Sosiaalityö sisältää lastensuojelun, muut perheiden palvelut, aikuissosiaalityön, päihdehuollon ja mielenterveyspalvelut. Sosiaalityön tarkoituksena on edistää ja ylläpitää kuntalaisten sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä järjestämällä tarkoituksenmukaiset sosiaalihuollon palvelut oikea-aikaisesti käytettävissä olevilla resursseilla. Tavoitteena on palvelujen suunnitelmallisuus, varhainen puuttuminen sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

TAVOITE	***KEINO***	***MITTARI***	***TAVOITETASO***
Perhekeskustoiminta-mallin kehittäminen ja	Osallistutaan maakunnalliseen ja alueelliseen	Perhekeskustoiminta-mallin käyttöönoton	Yhteensovitettu lähipalvelujen verkosto

käynnistäminen LAPE:n tavoitteiden mukaisesti	kehittämistyöhön Paikallinen LAPE-yhteistyö	suunnitelma ja toimintasuunnitelma	Oikea-aikaiset, asiakaslähtöiset laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut ja toimintatavat
Lastensuojelutarpeen selvitysten valmistu-minen määräajassa (3 kk)	Riittävä työvoimaresurssin varaaminen selvitysten tekemiseen (työparityöskentely)	Lastensuojeluilmoitusten käsitteleminen 7 vuorokaudessa ja selvitysten valmistuminen max 3 kk	Määräajat eivät ylity
Lastensuojelun avohuollon tukitoimien ja ehkäisevien palveluiden edelleen kehittäminen	Avohuollon tukitoimina tukiperhe- ja henkilöpalvelut, lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, perhe- ja kasvatusneuvolan työ, monitoimijaisen työskentelyn kehittäminen	Oikea-aikainen apu lapsille/nuorille ja perheille	Huostaanottoja ei tarvitse tehdä
Järjestää sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut asiakkaille	Palvelutarpeen arvioinnit ja päätökset mahdollisista tuki-toimista, monitoimi-jaisen työskentelyn ja porrasteisen palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen	Ohjautuminen palveluihin ja tukitoimiin riittävän varhain ja oikea-aikaisesti	Laitoshoidon tai laitoskuntoutuksen väheneminen Lastensuojelun avohuollon asiakkuuksien väheneminen
Nilakan alueelle palkatun yhteisen sosiaaliohjaajan tukikäynnit päihdeasiakkaiden luona	Ennalta ehkäisevä, oikea-aikainen ja suunnitelmallinen asiakastyö päihdeasiakkaille	Mahdollisimman monen päihdekuntoutujan itsenäinen selviytyminen tuetusti	Ennaltaehkäisevällä työllä vähennetään laitoskuntoutuksen palvelujen tarvetta

TOIMEENTULOTURVA

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Toimeentuloturva sisältää ehkäisevän ja täydentävä toimeentulotuen, kuntouttava työtoiminnan, työmarkkinatuen kuntaosuuden ja TYP-toiminnan. Perustoimeentulotuen myöntää KELA.

Kunnat rahoittavat työttömyysturvasta 50 % 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden työmarkkinatukea. Kuntien osuus on 70 % yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden kohdalla.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

TAVOITE	***KEINO***	***MITTARI***	***TAVOITETASO***
Oikea-aikainen taloudellinen tuki asiakkaille	Yhteistyö asiakkaan ja Kelan kanssa liittyen perustoimeentulotuen hakemiseen ja palveluohjaus muiden etuuksien hakemisessa	Asiakkaan hankala taloudellinen tilanne ei pitkity, tuen tarpeen lyhytaikaisuus	Ehkäisevän täydentävän ja toimeentulotuen määrärahojen pysyminen talousarvion mukaisessa kehyksessä

Vähentää työmarkkinatuen kuntaosuutta pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tehostamalla	Tehokas yhteistyö työvoimahallinnon kanssa sekä TYP-toiminnan tehostaminen Eläkeselvittelyihin ohjaaminen	Kelan maksuosuus	Kelan maksuosuuden alentuminen
Tehostaa palveluohjausta työllisyyden hoidossa yhteistyössä työvoimahallinnon ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa	Saada aktivoitua kunnan eri hallintokunnat mukaan pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen	Kuinka paljon kunta pystyy tarjoamaan paikkoja työllistymiseen	Kunnan työllistämisen osuus kasvaa

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Sosiaalityö ja toimeentuloturva	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**
Toimintatulot	88.830,00	111.580,00	112.010,00	112.010,00	112.010,00
Toimintamenot	-798.152,00	-772.780,00	-761.470,00	-761.470,00	-761.470,00
Toimintakate	-709.322,00	-661.200,00	-649.460,00	-649.460,00	-649.460,00
Poistot ja arvonalentumiset		-17.080,00	-17.080,00	-20.280,00	-20.280,00
Laskennalliset erät	-37.311,00	6.430,00	-7.530,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

15.2. Kotihoito, vanhus- ja erityispalvelut

KOTIHOITO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Kotihoito käsittää kotipalvelun ja kotisairaanhoidon toiminnot, tukipalvelut, päiväkeskuksen, omaishoidon tuen, perhehoidon, kotihoidon yöhoidon ja Vesakoti 3 ryhmäkodin palveluiden tuottamisen. Kotihoidon ydintehtäviä ovat kotona asumisen tukeminen, ennakoivan ja toimintakykyä ylläpitävän toiminnan kehittäminen ja uusien toimintamallien luominen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

TAVOITE	***KEINO***	***MITTARI***	***TAVOITETASO***

Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärän tason saaminen valtakunnalliselle suositus-tasolle, joka on 13 % 75- vuotta täyttäneistä	Jatketaan päivitettyjen kotihoidon kriteerien käyttöä, sekä selvitetään RAI-järjestelmän käyttöönottoa. Palveluohjauksen kehittäminen	Säännöllisten asiakkaiden määrä suhteessa yli 75-vuotiaisiin	Säännöllistä kotihoitoa tuotetaan 13-14 % 75 - vuotta täyttäneille
Lisätään henkilökohtaista asiakasaikaa ja tilastoidaan päivittäin	Digipalveluiden ja toiminnanohjausjärjestelmän monipuolinen hyödyntäminen	Tehdyt tilastoinnit, talouden reaaliaikainen seuranta, laskutusaineisto ajantasaisesti	Henkilökohtainen työaika vähintään 55 % kokonaistyöajasta Laskutusaineisto valmiina kuun 5. päivä
Palvelu- ja hoitosuunnitelmat pidetään ajantasalla. Suunnitelmat päivitetään vähintään 6 kk välein tai muutosten yhteydessä	Toimiva omahoitajuus, joka sisältää kokonaisvaltaisen huolenpidon suunnitelman	Suunnitellun ja toteutuneen työajan ero. Tehdään sisäistä valvontaa	Palvelu- ja hoitosuunnitelmat ovat ajantasaiset sekä realistiset
Ylläpidetään omaishoidontuen tehokasta käyttöä osana vanhustenhuollon kokonaisuutta. Samalla panostetaan omaishoitajien jaksamiseen	Pidetään omaishoidon tuen kriteerit ajantasaisena, ylläpidetään omaishoitajien valmennuksia sekä tarjotaan säännöllisiä terveystarkastuksia. Omaishoitajien vapaiden mahdollistaminen (intervallihoidon kehittäminen)	Omaishoidon tuella hoidettavien asiakkaiden suhteellinen määrä yli 75-vuotiaista. Omaishoitajille tarjottu säännönmukaisesti valmennus, terveystarkastus ja vapaiden sijaistus (intervallijaksojen toteutuminen)	Omaishoidon tuella hoidetaan valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti 6-7 % yli 75-vuotiaista
Kaikki 75 vuotta täyttävät saavat ikääntyneiden hyvinvointia edistävän kartoituksen	Toteutetaan osana ennaltaehkäisevää työtä	Toteutuneet yhteydenotot	100 % vuonna 2021 75 vuotta täyttäneistä saavat ikääntyneiden hyvinvointia edistävän kartoituksen
Kotihoidon, palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen yhteistyön lisääminen	Palvelurakenne uudistus, yhteiset ohjeet, lähihoitajien tva, vanhuspalvelun kriteereiden hyödyntäminen, esimiesten työnkuvien selkiyttäminen	Henkilöstön liikuteltavuus ja tehokas työaika, sijaiskustannusten vähentäminen	Henkilöstön ja esimiesten joustava yhteiskäyttö. Ammatillisen osaamisen hyödyntäminen
Sitoutunut ja motivoitunut henkilöstö	Muutosvalmennus tai työnohjaus, sisäiseen yrittäjyyteen kannustaminen. Onnistuneet rekrytoinnit	Sairauspoissaolot	Sairauspoissaolojen väheneminen, toimet ja sijaisuudet saadaan täytettyä

PALVELUASUMINEN JA TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon, hoivaa ja huolenpitoa arjessa, sekä ateriapalveluja. Palveluasuminen voi olla myös lyhytaikaista, ja sitä voidaan järjestää iäkkäälle henkilölle esimerkiksi omaishoitajan vapaiden ajaksi ja muutoinkin, jos se on iäkkään henkilön palvelutarpeen ja kotona selviytymisen kannalta tarkoituksenmukainen vaihtoehto.

Palveluasuminen käsittää Simolan palvelukeskuksen Kuntovaarin yksikön sekä ostetun palveluasumisen. Niittykukkien palveluasumisen yksiköistä luovutaan vuoden 2021 aikana.

Tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa. Tehostetun palveluasumisen yksikössä on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden.

Tehostettu palveluasuminen käsittää Simolan palvelukeskuksen; Myllykallion ja Pelakuun yksiköt. Palvelukeskuksessa hoidetaan yhä huonompikuntoisia asukkaita, joilla on fyysisiä ja psyykkisiä rajoituksia.

Asukas maksaa palveluasunnosta vuokrasopimuksen mukaisen vuokran ja palveluista peritään asiakasmaksuja. Kunta voi järjestää palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen omana toimintana tai ostopalveluna.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

TAVOITE	***KEINO***	***MITTARI***	***TAVOITETASO***
Kotihoidon, palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen yhteistyön lisääminen	Palvelurakenne uudistus, yhteiset ohjeet, lähihoitajien tva, vanhuspalvelun kriteereiden hyödyntäminen, esimiesten työnkuvien selkiyttäminen	Henkilöstön liikuteltavuus ja tehokas työaika, sijaiskustannusten vähentäminen	Henkilöstön ja esimiesten joustava yhteiskäyttö. Ammatillisen osaamisen hyödyntäminen.
Asiakkaat ovat oikeassa palvelussa ja asiakassiirtoja tehdään mahdollisimman vähän	Simolan ja kotihoidon sairaanhoidon yhteistyön ja työtehtävien kehittäminen. Yhteiset kotiutuspalaverit, ja SAS-linja	Kuntovaarin vuorohoidon käyttö. Kotihoidon, palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen asiakasmäärä Kysterin vuodeosastoilla	Vuorohoitopaikkojen käyttöaste 90%. Vähäinen Kysterin vuodeosaston käyttö
Arkikuntoutus: Simokodin asukkaiden mukaantulo kuntouttaviin lähiryhmiin	Seniorikuntosalitoiminnan kehittäminen. Seniorikuntosalin maksuton käyttö Simolan tiloissa. Yhteistyö kotihoidon kanssa	Kuntosalin käyttömäärä. Aktiivisuussuunnitelmien määrä	Asiakkaan voimavaroista lähtevää, ennaltaehkäisevää kotona asumisen tukemista
Sitoutunut ja motivoitunut henkilöstö	Muutosvalmennus tai työnohjaus, sisäiseen yrittäjyyteen kannustaminen. Onnistuneet rekrytoinnit	Sairauspoissaolot	Sairauspoissaolojen väheneminen, toimet ja sijaisuudet saadaan täytettyä
Uuden Kuntovaarin palveluasumisen yksikön	Perehdytetään uusi henkilöstö osaksi Simolan	Sujuva toimintamalli ja arki uudessa palveluasumisyksikössä	Uusi Kuntovaarin yksikkö on osa Simolan

toiminnan käynnistyminen ja profiloituminen	palvelukeskuksen henkilöstöä		seniorikylän kokonaisuutta

ERITYISPALVELUT

KEHITYSVAMMAHUOLTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Kehitysvammahuollon tarkoituksena on järjestää kehitysvammaisille henkilöille lakisääteiset palvelut asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioiden.

Kehitysvammahuolto sisältää laitospalvelut, päivätoiminnan, ostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen ja muun kehitysvammahuollon. Kunnan omana toimintana tuotetaan kehitysvammaisten avohuollon ohjaus ja päivätoimintaa Vesannolla asuville kehitysvammaisille. Kaikki asumispalvelut siirtyvät v. 2021 aikana ostopalveluna hankittaviksi. Laitospalvelut ostetaan tarvittaessa Vaalijalan kuntayhtymältä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

TAVOITE	***KEINO***	***MITTARI***	***TAVOITETASO***
Päivätoiminnan uudistaminen	Toiminnan uudelleenorganisointi resurssien mukaisesti	Asiakastyytyväisyys ja henkilöstötyytyväisyys	Päivätoimintaa pystytään järjestämään asiakkaiden tarpeita vastaavasti
Asiakas sijoittuu tarpeita vastaavaan asumispalveluun muutosvaiheessa	Palvelusuunnitelmien laatiminen, tiivis yhteistyö asumispalvelujen tuottajien kanssa	Asiakkaan tilanteen seuranta, asiakastyytyväisyys	Palvelusuunnitelmat ovat ajan tasalla, asiakas on tyytyväinen asumispalveluun

VAMMAISPALVELUT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Vammaispalveluiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä. Vammaispalvelut on tarkoitettu vammaisille henkilöille, joilla on pitkäaikaisia ja kohtuuttoman suuria vaikeuksia selviytyä tavanomaisista arkielämän toiminnoista ja joille yleiset palvelut eivät ole riittäviä tai sopivia.

Vammaispalveluita ovat mm. kuljetuspalvelut, henkilökohtainen apu, palveluasuminen, päivätoiminta sekä välttämättömät asunnon muutostyöt.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

TAVOITE	*KEINO*	*MITTARI*	*TAVOITETASO*
Palvelujen kehittäminen asiakaslähtöisesti	Asiakaspalautteen kerääminen vammaispalvelujen käyttäjiltä	Asiakaspalautekyselyn laatiminen ja toteutuminen	Kysely toteutettu ja tulosten pohjalta laadittu kehittämissuunnitelma
Tarkoituksenmukaiset ja oikea-aikaiset palvelut	Palvelusuunnitelmienpäivittäminen tarpeen mukaan	Palvelusuunnitelmienajantasaisuus	Säännöllisesti vammaispalveluja käyttävien asiakkaiden palvelusuunnitelmat ovat ajan tasalla

TYÖLLISYYDENHOITO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Työpajatoiminnan tavoitteena on syrjäytymisen ehkäiseminen, osallisuuden ja elämänhallinnan vahvistaminen sekä asiakkaan tukeminen työ- tai koulutuspaikan saamiseksi.

Toiminta sisältää työpajan, nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö rahoitetaan pääosin valtionavustuksilla, jotka myönnetään vuodeksi kerrallaan.
Vesannon kunnan hallinnoiman ESR-osarahoitteisen KOTELO-hankkeen tavoitteena on kehittää ja turvata palvelujen saatavuutta ja osuvuutta tarjoamalla kasvokkaista henkilökohtaista tukea pitkäaikais- ja piilotyöttömille sekä työ- ja opiskelupaikkaa vailla oleville nuorille Nilakan kunnissa. Lisäksi tarjotaan kuntalaisille matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelua.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

TAVOITE	*KEINO*	*MITTARI*	*TAVOITETASO*
Valmentautujille tarjottavien tehtävien monipuolistaminen	Yhteistyö järjestöjen kanssa, valmentautujien osaamisen hyödyntäminen	Valmentautujilta kerätyn palauteen tulokset	Valmentautujat ovat tyytyväisiä työtehtäviin ja taitojen määrä/laatu koetaan paremmaksi
Työpajatoiminnasta hyötyvien asiakkaiden pajalle ohjautumisen tehostaminen	Yhteistyön tiivistäminen työllisyyden hoidosta vastaavien tahojen kanssa	Pajalle ohjautuneiden asiakkaiden määrä	Asiakasmäärän lisääntyminen
Työpajatoiminnan, nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön tunnettuuden lisääminen	Viestinnän lisääminen eri kanavia käyttäen sekä tapahtumiin osallistuminen, avointen ovien päivä	Viestinnän ja tapahtumiin osallistumisen määrä	Toiminnoista viestitään tai osallistutaan johonkin tapahtumaan vähintään kerran kuukaudessa
Nuorten edistymisen näkyväksi tekeminen	Kehitetään “päiväkirja”	Välineen valmistuminen	Väline on käyttövalmis

	tai muu väline ja testataan sitä nuorten kanssa		
KOTELO:n kuntalaislinjan matalan kynnyksen palvelun vakiinnuttaminen	Paikallisten KOTELO-toimipisteiden ja ohjaus- ja neuvontapalvelun tunnetuksi tekeminen	Toimipisteiden aukiolo, asiakasmäärät ja uusien ESR-henkilöasiakkuuksien syntyminen	Aukiolot 2-3 päivänä viikossa, kuntalaislinjan toiminta, ESR-henkilöiden määrä n. 20:sta n. 60:een
Monialaisen yhteistyön syventäminen	KOTELO-toiminnan asemoituminen suhteessa olemassa oleviin palveluihin ja työllistymisen ja työllistämisen tukeen	KOTELO:n palvelun muotoilu ja palvelupolkujen kuvaaminen eri kohderyhmille	Yhteistyömuodoista sovittu keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Kotihoito, vanhus- ja erityispalvelut	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**
Toimintatulot	1.414.797,00	1.940.380,00	2.021.960,00	2.021.960,00	2.021.960,00
Toimintamenot	-5.294.723,00	-5.751.390,00	-5.909.780,00	-5.909.780,00	-5.909.780,00
Toimintakate	-3.879.926,00	-3.811.010,00	-3.887.820,00	-3.887.820,00	-3.887.820,00
Poistot ja arvonalentumiset		-192.070,00	-192.080,00	-165.340,00	-165.340,00
Laskennalliset erät	-315.524,00	-119.450,00	-135.400,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

15.3. Terveydenhuolto

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

PERUSTERVEYDENHUOLTO

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin liikelaitos Kysteri tuottaa perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon.

Kysterin palvelujärjestelmän tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Tavoitteena on myös tukea palveluiden tuottamisessa kuntien kotihoidon ja muun sosiaalitoimen sekä erikoissairaanhoidon tarkoituksenmukaista toimintaa ja keskinäistä työnjaon porrastusta. Palvelujen rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia huomioiden kuitenkin lainsäädännön edellyttämät vaatimukset.
Kysteri toimii kumppanuudessa kuntien eri hallintokuntien kanssa kehitettäessä terveellistä ja turvallista väestön hyvinvointia edistävää elin- ja asuinympäristöä ja vastattaessa kansanterveystyön ennaltaehkäisyn haasteisiin.

Palvelujen tuottamistapojen kehittämisellä pyritään parantamaan tuottavuutta ja varautumaan ikärakenteen muutokseen sekä työvoiman saatavuuden turvaamiseen. Työntekijöiden sitoutumista ja osaamisen ylläpitämistä edesautetaan. Palveluprosessien kehittämisessä pyritään hyödyntämään uutta teknologiaa.

Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon tavoitteista ja toimenpiteistä sovitaan Kysterin ja siihen kuuluvien kuntien vuoden 2020-2021 palvelusopimuksella.

ERIKOISSAIRAANHOITO

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri huolehtii erikoissairaanhoidon palveluista ja sairaankuljetuksesta.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveydensuojeluun, elintarvikevalvontaan, kuluttajaturvallisuuteen, tupakkavalvontaan, kemikaalivalvontaan sekä eläinlääkintään liittyviä viranomaistehtäviä.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue, johon kuuluvat Tervon kunta (isäntäkunta), Suonenjoen kaupunki, Rautalammin kunta, Vesannon kunta, Pielaveden kunta sekä Keiteleen kunta, aloitti toimintansa 1.1.2012. Tervon kunta hallinnoi ympäristöterveydenhuollon palveluja.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Terveydenhuolto	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**
Toimintatulot					
Toimintamenot	-6.223.627,00	-6.103.860,00	-6.214.490,00	-6.214.490,00	-6.214.490,00
Toimintakate	-6.223.627,00	-6.103.860,00	-6.214.490,00	-6.214.490,00	-6.214.490,00

Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

PERUSTURVALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Perusturva-lautakunta	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**
Toimintatulot	1.503.628,00	2.051.960,00	2.133.970,00	2.133.970,00	2.133.970,00
Toimintame-not	-12.316.502,00	-12.628.030,00	-12.885.210,00	-12.885.740,00	-12.885.740,00
Toimintakate	-10.812.875,00	-10.576.070,00	-10.751.770,00	-10.751.770,00	-10.751.770,00
Poistot ja ar-von-alentumiset		-209.150,00	209.160,00	-185.610,00	-185.620,00
Laskennalliset erät	-353.395,00	-125.880,00	-142.930,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

16. SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: hallinnollinen rehtori-sivistystoimenjohtaja ja sivistyslautakunnan jäsenet

TOIMINTAYMPÄRISTÖ
Huolehditaan sivistystoimen palveluista sekä toiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä sivistystoimen tulosalueille asetettujen tavoitteiden toteuttamisesta yhteistyössä tulosalueiden henkilöstön kanssa. Sivistystoimen hallinto on yhdistetty yhtenäiskoulun hallintoon siten, että hallinnollinen rehtori-sivistys-

toimenjohtaja vastaa sivistystoimenjohtajan virkaan kuuluvista tehtävistä, kuten sivistystoimen tulosalueen toimistopäällikön ja sivistyslautakunnan esittelijän tehtävistä. Yhtenäiskoulun toimistosihteeri vastaa koulukuljetusten järjestämisestä ja sivistystoimen hallinnon toimistotehtävistä.

Sivistystoimen strategia ajalle 2020 - 2025 on hyväksytty vuonna 2020 ja sen vuosittaiset toteuttamissuunnitelmat kirjataan koulun toimintasuunnitelmaan ja käydään läpi muiden tulosyksiköiden henkilöstöpalavereissa.

Vesannon sivistystoimen visio 2025

- **H**yvinvoivat ja tulevaisuuteensa uskovat lapset ja nuoret.
- **Y**hteisöllisyyttä tukevat ja tunnetaitoja vahvistavat toimivat palvelut läheisessä kosketuksessa luontoon.
- **V**iihtyvyyttä, toimeliaisuutta ja hyvinvointia lisäävät vapaa-ajan palvelut.
- **I**nnostava, osaava ja yhdessä toimiva henkilöstö.
- **N**euvokkuus muutosten edessä.

VESANNOLLA VOIDAAN HYVIN!

Yhtenäiskoulu on toiminut väistötiloissa 1.8.2017 alkaen vuosiluokkien 6-9 ja lukion osalta. Lisäksi vuosiluokkien 1- 5 oppilaiden ruokailu ja kovien materiaalien käsityön opetus ovat väistötiloissa. Syksyllä 2020 koulun väistötilaksi otettiin myös varhaiskasvatukselta vapautuneet Vesselin tilat, joissa opiskelee luokat 1 ja 4.

Uutta koulua rakennetaan ja sen valmistumisen tavoiteaika on 31.7.2021. Uuden koulun irtokalusteet ja av-tekniikka sekä taito- ja taideaineiden koneet ja laitteet hankitaan koulun omana hankintana ja näille varataan määräraha investointeihin vuodelle 2021.

16.1. Lasten varhaiskasvatus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Lasten varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää lasten varhaiskasvatuksen päiväkodissa, perhepäivähoidossa sekä päiväkodissa toteutettavan esiopetuksen.

Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukijärjestelmä on olennainen osa varhaiskasvatuspalvelujen kokonaisuutta.

Varhaiskasvatuspalvelujen ydintehtävänä on edistää lapsen suotuisia kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä järjestämällä lapsiperheille laadukkaita varhaiskasvatus- ja päivähoitopalveluita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa varhaiskasvatuslain ja kunnan varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetussuunnitelman edellyttämällä tavalla.

Uusi varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.9.2018. Uusi laki mm. vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä.

Valtakunnallisiin perusteisiin nojaava varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2017.

Kunnassa toimii 42-paikkainen päiväkoti Esikko, jossa 1-5 -vuotiaiden varhaiskasvatuksen lisäksi järjestetään 6-vuotiaiden esiopetus ja varhaiskasvatus sekä koululaisten aamupäivätoiminta. Päiväkoti Esikkoon on keskitetty perheiden tarvitsema vuorohoito.

Omassa kodissaan työskenteleviä perhepäivähoitajia kunnassa on 1.

Kunnassa siirryttiin 1.3.2017 ns. tuntiperusteiseen päivähoitoon, jolloin asiakasmaksut määräytyvät varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella.

Vuoden 2018 alusta on otettu käyttöön sähköinen sovellus varhaiskasvatuksen toiminnanohjaukseen (mm. sähköinen asiointi, työvuorojen suunnittelu, laskutus).

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

1. TAVOITE	2. MITTARI	3. TAVOITETASO
1. Laadukkaat, riittävät varhaiskasvatuspalvelut. Varhaiskasvatussuunnitelman (vasun) jalkauttaminen, erityisesti lapsen ja perheen osallisuuden vahvistaminen. Työhyvinvoinnin vahvistaminen.	1. Asiakaspalautteet, asiakastyytyväisyyskysely, kehityskeskustelut. Henkilöstön osaamisen ja toimintakulttuurin arviointi tiimipalavereissa ja suunnittelupäivissä. Koulutuspäivien määrä. Lapsikohtaiset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat.	1. Hyvinvoivat lapset ja henkilökunta. Osaava, asiakaslähtöinen ja kelpoisuuden mukainen henkilöstö. Toiminta varhaiskasvatuslain ja vasun mukaisesti.
2. Kasvun ja oppimisen tuen toteutuminen	2. Tuen tarjoaminen oikea-aikaisesti ja riittävästi. Henkilöstön havainnointi- ja dokumentointiosaamisen taso. Monialaisen työryhmän ja oppilashuollon säännölliset tiimipalaverit.	2. Kasvun ja oppimisen tuen kolmiportaisuuden toteutuminen sekä esiopetuksessa että varhaiskasvatuksessa. Riittävät ja toimivat tukipalvelut.
3. Tieto- ja viestintätekniikkapalveluiden kehittäminen varhaiskasvatuksessa.	3. Palveluiden käyttö viestinnässä ja työvälineenä (sähköiset sovellukset viestintään perheiden kanssa ja sähköisen työvuorosuunnittelun käyttöönotto) Koulutuksen määrä	3. Kaikki työntekijät käyttävät työssään sähköisiä palveluja.
4. Tehokkuus ja taloudellisuus	4. Päivähoito tai esiopetuspaikan hinta/pv suhteessa verrokkikuntiin.	4. Henkilöstöresurssien tehokas käyttö. Keskitetty päivystys loma-aikoina. Seudullinen yhteistyö (mm. koulutukset, hankkeet) Verkottuminen

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Varhaiskasvatus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023

Toimintatulot	106.350,00	68.430,00	46.100,00	46.000,00	46.000,00
Toimintamenot	-721.010,00	-757.810,00	-716.590,00	-716.590,00	-716.590,00
Toimintakate	-614.660,00	-689.380,00	-670.490,00	-670.490,00	-670.490,00
Poistot ja arvon-alentumiset	-12.723,00	-69.790,00	-59.000,00	-54.340,00	-46.300,00
Laskennalliset erät	-117.381,00	-21.280,00	-21.610,00		

16.2. Perusopetus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Vesannon yhtenäiskoulu on toiminut 1.8.2009 alkaen. Siihen kuuluvat sekä perusopetus että lukiokoulutus.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta kuuluu koulun toimintaan tarjoten 1.-2. luokan oppilaille turvalliset iltapäivät. Ohjaajina toimivat koulunkäynnin ohjaajat. Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan koululla iltapäivisin ja aamutoiminta järjestetään päiväkoti Esikossa.

Perusopetuksen tehtävänä on tukea oppilaiden sosiaalista kasvua ja edistää oppilaiden terveen itsetunnon kehittymistä sekä elämänhallintaa. Opetustyötä ohjaa perusopetuslaki ja -asetus sekä opetussuunnitelma. Vesannon yhtenäiskoulun toimintaa ohjaavat seuraavat arvot: oikeus hyvään opetukseen, kasvu

ihmisyyteen, toisen kunnioittaminen, oppilaan ainutlaatuisuus, turvallisuus, oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo.

Vesannon perusopetuksen laatukriteerit on työstetty vuoden 2011 aikana opetushallituksen laatimien laatukorttien pohjalta. Laatukortteja on yhteensä 11 ja niistä neljä ensimmäistä koskee opetuksen rakenteiden laatua ja kortit 5-11 oppilaan kohtaaman toiminnan laatua. Niissä määritellään, miten opetushallituksen määrittämät laatukriteerit toteutuvat Vesannon yhtenäiskoulussa. Osana laatutyötä on tehty myös arviointisuunnitelma, jonka mukaisesti arviointityötä tehdään monella eri tasolla.

Kodin ja koulun yhteistyötä tehdään jatkuvasti sekä kunta/koulu-, luokka- että oppilastasolla. Yhteistyötä ohjaavat periaatteet ovat aktiivisuus, monikanavaisuus, avoimuus ja kodin osallistaminen. Lähtökohtana on eri osapuolten keskinäinen kunnioitus ja kasvatuskumppanuus. Lapset puheeksi -keskustelut pidetään 2., 6. ja 8. luokalla.

Oppilaiden vaikutuskanavia kaikilla ikäluokilla ovat oppilaskuntatyö, ryhmänohjaajan tunnit ja erilaiset kyselyt.

Perusopetuksen uusi 1.8.2016 voimaan tullut opetussuunnitelma on laadittu Nilakan kuntien yhteistyönä. Opetussuunnitelmaa on päivitetty arvioinnin osalta 1.8.2020 alkaen.

Perusopetuksen tuntikehyksestä päätetään lukuvuosittain oppilasmäärän ja yläkoulun oppilaiden ainevalintojen pohjalta. Peruskouluille on varattu määräraha viiden vakinaisen koulunkäynnin ohjaajan palkkaukseen koko lukuvuodelle. Sivistystoimenjohtaja päättää lukuvuosittain koulunkäynnin ohjaajien palvelun kohdentamisesta oppilaiden tehostetun ja erityisen tuen tarpeen ja opetusryhmien koon perusteella. Lisäksi on palkattu tarpeen mukaan määräaikaisia koulunkäynnin ohjaajia.

Vesannon yhtenäiskoulun oppilasennuste, joka on laadittu väestörekisteritietojen pohjalta (tilanne syyskuu 2020)

	luokat 1-6	**luokat 7-9**	**luokat 1-9**
2020 - 21	103	54	157
2021 - 22	93	57	150
2022 - 23	87	62	149
2023 - 24	83	56	139
2024 - 25	74	54	128
2025 - 26	62	49	111

Oppilasmäärä 20.9.2020 = 157. Peruskoulun oppilasmäärä laskee vuoteen 2024 mennessä yhteensä 46 oppilasta. Huom! Sijoitusperheiden uusia lapsia ei ole voitu huomioida ennusteessa.

Lisäopetusta järjestetään tarvittaessa oppilaiden henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaan.

HANKKEET:

- KiVa Koulu -hanke; KiVa Koulu mallia noudatetaan kaikissa henkilökunnan tietoon tulevissa kiusaamistapauksissa.
- Tasa-arvohanke
- ParastaEnnen –hanke
- Biotalous -hanke
- Tutortoiminalla tulosta -hanke
- Koronan vaikutukset -hanke

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Koulun toimintakulttuurin kehittäminen ja omaksuminen sekä yhtenäiskouluna toimimisen vahvistuminen.	Opetussuunnitelman tavoitteiden toteutuminen. Toiminnallisuuden ja oppilaiden osallisuuden lisääntyminen. Opetuksen laadun, tiimi- ja yhteisopettajuuden sekä erityisopetuksen kehittäminen.	Opetus on opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman mukaista. Toimintaa kehitetään jatkuvasti.

Hyvät valmiudet jatko-opintoihin.	Oppilaiden sijoittuminen peruskoulun jälkeen	Kaikki oppilaat jatkavat opintojaan peruskoulun jälkeen
Ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki. Riittävät oppilashuoltoresurssit. Yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen	Pedagogiset asiakirjat. Monialaisten oppilashuoltopalavereiden tai neuvonpitojen määrä. Oppilashuoltohenkilöstön määrä ja mitoitusmääräysten toteutuminen Yhteisöllisen oppilashuollon toiminnan arviointi. Nivelvaiheiden yhteistyö.	Sujuva ja ennaltaehkäisevä sidosryhmäverkostojen toiminta. Lapset puheeksi keskustelujen toteutuminen suunnitelman mukaan. Kuraattorin palvelut 2 pv/vko, vastaavan kuraattorin palvelut. Koulupsykologi 2 pv/kk Kouluterveydenhoitaja 2-3 pv/vko Lääkäri ja hammaslääkäripalveluita saatavilla lähipalveluna. Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikellon mukainen toiminta.
Oppilaiden hyvinvointi ja toimiva yhtenäiskoulun arki	Oppilaille teetetyt kyselyt. Oppilaskunnan järjestämien tapahtumien/toiminnan sopiva määrä	Kouluviihtyisyyden ja osallisuuden parantaminen. Kannustavan ilmapiirin luominen. Lapsen/nuoren kokonaisvaltainen huomioiminen Terveellinen ja turvallinen koulupäivä
Taloudellisuustavoite	Nettomenot eur / oppilas (k.a kevät / syksy)	Ohjeellinen tavoite talousarvion perusteella: 11.210 eur / oppilas (ei sisällä kustannuslaskennallisia eriä)

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Perusopetus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	294.312,00	309.600,00	329.330,00	329.330,00	329.330,00
Toimintamenot	-1.888.599,00	-1.873.250,00	-2.044.490,00	-2.174.490,00	-2.124.490,00
Toimintakate	-1.594.287,00	-1.563.650,00	-1.715.160,00	-1.845.160,00	-1.795.160,00
Poistot ja arvonalentumiset	-15.220,00	-47.600,00	-90.750,00	-167.960,00	-167.960,00

Laskennalliset erät	-242.196,00	-54.210,00	-48.860,00		

16.3. Lukio

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Lukio on myös osa Vesannon yhtenäiskoulua ja lukion nimi on 1.8.2009 alkaen Vesannon yhtenäiskoulun lukio.

Vuosikurssikohtaisen lähiopetuksen lisäksi opetusta järjestetään vuorovuosi -kursseina omana lähiopetuksena kahden eri vuosikurssin opiskelijoille tai yhteistyössä muiden lukioiden kanssa virtuaaliopetuksena sekä verkkokursseina. Näin pystymme tarjoamaan syventävät ja soveltavat kurssit sekä laajentamaan kielivalikoimaa.

Kunta järjestää edelleen Vesannon yhtenäiskoulun lukion opiskelijoille maksuttoman koulukuljetuksen, kun koulumatkan pituus on yli 5 km. Kuljetuksen järjestämisessä noudatetaan sivistyslautakunnan ohjeita. Kansaneläkelaitos korvaa kunnalle koulumatkatukilain mukaiset omavastuun 43 euroa / kk / oppilas ylittävät menot linja-autotaksan perusteella.

Lukion opiskelijamäärä 20.9.2020 (nuorten ops): 54, josta vieraskuntalaisten osuus on 44,65 %. Aikuislukiolaisia on 1. Opiskelijamäärän ennustetaan vaihtelevan välillä 42-54 vuosittain 2026 saakka. Vesantolaisista peruskoulun päättäjistä noin 40-60 % jatkaa omassa lukiossa.

Lukio toimii yhteistyössä muiden lukioiden ja yliopistojen kanssa. Vesannon yhtenäiskoulun lukio on mukana Snellman kesäyliopistoon liittyneessä itäsuomalainen oppimisverkosto -yhteistyössä (Isoverstas), jonka tavoitteena on tarjota etäopintomahdollisuuksia ja lisätä edellä mainittua yhteistyötä. Tavoitteena on yksilölliset, joustavat ja alueellisesti kattavat koulutuspalvelut erilaisille oppijoille sekä uuden opettajuuden ja toimintakulttuurin kehittäminen. Yhteistyö mahdollistaa myös korkeakouluyhteistyön. Nest – keskus puolestaan auttaa kansainvälisyyden toteuttamisessa. Suonenjoen ja Rautalammin lukioiden kanssa yhteistyötä jatketaan yhteisellä opetustarjonnalla.
Ylioppilaskirjoitukset ja kurssikokeet ovat sähköisiä ja henkilökunnalla on niiden pitämiseen hyvät valmiudet.Opetussuunnitelma uudistuu syksyllä 2021 ja sitä työstetään parhaillaan. Lukio ja perusopetus toimivat yhteistyössä biotalous –hankkeessa. Lisäksi lukiolla on liikkuva lukio -hanke.

Perusopetuksen laatukriteerityössä laaditussa arviointisuunnitelmassa on huomioitu myös lukiokoulutuksen arviointi.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Tavoitteena on antaa laadukasta ja kehittävää lukio-opetusta ja siten luoda hyvät mahdollisuudet jatko-opintoihin	Opiskelijoiden sijoittuminen lukion jälkeen	Yli 80 % oppilaista jatkaa opintoja lukion jälkeen
Vetovoimainen lukiokoulutus	Lukioon hakevien määrä Perusopetuksen päättötodistuksen saajista aloittaa lukiossa	Vähintään 50 % oman perusopetuksen päättötodistuksen saajista aloittaa lukiossa

Opiskelijoiden hyvinvointi ja toimiva yhtenäiskoulun arki.	Opiskelijoille teetetyt kyselyt, Opiskelijakunnan tai tukioppilaiden järjestämien tapahtumien/toiminnan sopiva määrä.	Kouluviihtyisyyden ja osallisuuden parantaminen. Kannustavan ilmapiirin luominen. Nuoren kokonaisvaltainen huomioiminen. Terveellinen ja turvallinen koulupäivä
Taloudellisuustavoite	Nettomenot eur / opiskelija / nuorten ops (oppilasmäärä ka.) kevät/syksy	Ohjeellinen tavoite talousarvion mukaan: 11.962 eur / opiskelija (ei sisällä kustannuslaskennallisia eriä)

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Keskiasteen koulutus	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**
Toimintatulot	59.706,00	64.780,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
Toimintamenot	-638.507,00	-638.770,00	-639.080,00	-639.080,00	-639.080,00
Toimintakate	-578.801,00	-573.990,00	-599.080,00	-599.080,00	-599.080,00
Poistot ja arvonalentumiset	-14.743,00	-12.330,00	-17.450,00	-13.420,00	-13.220,00
Laskennalliset erät	-72.517,00	-17.900,00	-19.840,00		

16.4. Aikuiskoulutus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Aikuiskoulutus -tulosalue sisältää kansalaisopistotoiminnan, joka toteutetaan Sisä-Savon kansalaisopiston toimesta. Sopimuksen mukaan Vesannon kunta maksaa Suonenjoen kaupungille kuntakohtaiset nettomenot Vesannolla pidetyn tuntimäärän mukaan. Vesannon osaston bruttomenoista vähennetään kuntakohtaiset kurssimaksutuotot sekä Suonenjoen kaupungin saama valtionosuus.

Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto toimialueensa Suonenjoen, Rautalammin, Tervon, Vesannon sekä Leppävirran asukkaille. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutusta ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta, työvoimapoliittista koulutusta sekä tarjoaa maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

Vesannon kunnan tuntimäärä vuodelle 2020 on 2400 tuntia. Lisäksi opetusohjelmassa tarjotaan ns. maksupalvelukursseja, joiden kurssimaksu määritellään siten, että se kattaa kurssin kaikki menot.

Lisäksi konservatorion kuntaosuudet sisältyvät tähän aikuiskoulutus –tulosalueeseen. Kuopion konservatorion alaisena toimivaan Suonenjoen musiikkiopistoon on varattu 13 opiskelijapaikkaa vesantolaisille, mutta viime aikoina opiskelijoita on ollut vain muutama. Konservatorio-opintojen tukemista selvitetään vuoden 2021 aikana.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Kansalaisopiston Vesannon osaston taloudellisuustavoite	eur / tunti	Ohjeellinen tavoite talousarvion mukaan 21,30 eur / tunti (nettotuntihinta, valtionosuus ja kurssimaksut vähennetty)
Tavoitteena on kehittää kansalaisopiston tarjoamaa aikuiskoulutusta ja tarjota alueen asukkaille mahdollisuuksia itsensä monipuoliseen kehittämiseen erilaisten koulutus muotojen avulla	Kansalaisopiston toteutunut opetusohjelma	
Kansalaisopiston Vesannon osaston taloudellisuus ja vaikuttavuus	Opiskelijoiden määrä nettomenot EUR / opiskelija nettomenot EUR / asukas	900 brutto-opiskelijaa 450 netto-opiskelijaa 57 eur / opiskelija 25,74 eur / asukas

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Aikuiskoulutus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot					
Toimintamenot	-64.840,00	-56.810,00	-54.260,00	-54.260,00	-54.260,00
Toimintakate	-64.840,00	-56.810,00	-54.260,00	-54.260,00	-54.260,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					

16.5. Vapaa-aikatoimi

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vapaa-aikatoimen tulosalueeseen kuuluvat liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja kirjastotoimet sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi tarjoaa monipuoliset liikuntapaikat liikunnan harrastajille. Liikuntatoimi avustaa liikuntaa harrastavia järjestöjä yleisavustuksin sekä ohjaajapalkkioina lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan osalta.

Liikuntasihteerin työtä on hoidettu Tervon kunnan liikuntapalvelujen esimiehen toimesta 50 %:n työajalla Tervon kunnan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Sopimuksen jatkosta päätetään syksyn 2020 aikana.

Liikuntapaikkojen kunnossapito on siirtynyt vuoden 2020 alusta Palveluyhtiö Viisarin hoidettavaksi.

Nuorisotoimi

Nuoriso-ohjaajan tehtäviin kuuluu nuorten yökahvilatoiminnan järjestäminen ja koordinointi sekä muiden vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien luominen. Valtaosa toiminnasta toteutetaan itsenäisesti, mutta myös yhteistyössä eri yhdistysten ja toimijoiden sekä lähialueiden kuntien nuorisotyön sekä etsivän nuorisotyön kanssa sekä ns. perinteisenä nuorisotyönä, että verkossa.

Nuorisovaltuustolla on oma 1500 euron määräraha järjestämäänsä toimintaan toiminnan laajuudesta riippuen. Nuoriso-ohjaaja tukee nuorisovaltuuston työskentelyä ja on läsnä kokouksissa.

Nuoriso-ohjaajan työpanosta on myyty Tervon kunnalle määräaikaisen sopimuksen mukaan 30 %:n osalta. Nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2020 saakka ja sopimuksen jatkosta päätetään vuoden 2020 aikana.

Järjestöt osallistuvat nuorisotilojen avoinna pitämiseen. Vastuuvuorossa olevalle järjestölle maksetaan toiminta-avustuksena 20 euroa / tunti nuorisotilojen aukioloajan puitteissa.

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimen tehtävänä on kulttuurin monipuolinen tarjoaminen kunnan eri-ikäisille asukkaille.

Kirjastotoimi

Vesannon kirjasto on keskeisellä paikalla oleva avoin, puolueeton, turvallinen, julkinen tila kuntalaisille. Kirjasto tarjoaa kaikille pääsyn tiedon, viihteen ja verkkopalvelujen äärelle. Omatoimikirjasto avaa kirjaston tilat käyttöön kuntalaisille aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin.

Kirjasto on yhteistyössä varhaiskasvatuksen, koulun, päivätoiminnan, vanhuspalveluiden ja työpajan kanssa. Vesannon kirjasto kuuluu Ylä-Savon kirjastoverkko Rutakkoon.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Terveydenhuoltolain 1326/2010 § 12 määrittelee terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa:

”Lain mukaan kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on päätöksenteon ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Lisäksi kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosoittimia.

Kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Jos sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestetty useamman kunnan yhteistoimintana, yhteistoiminta-alueen on osallistuttava asiantuntijana eri toimialojen väliseen yhteistyöhön sekä sosiaalisten ja terveysvaikutusten arviointiin alueen kunnissa”.

Vesannon kunnassa terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen (HYTE) vastuutahona toimii johtoryhmä. Vesannon HYTE-johtoryhmän tehtävänä on seurata kuntalaisten hyvinvointia, ja hyvinvoinnin edistämiseksi toteutettuja toimintoja kunnassa. Vesannon kunnan HYTE-työn lisäksi johtoryhmä vastaa kansallisten ja alueellisten terveyden edistämisen ja hyvinvointiohjelmien toimeenpanosta kunnassa. HYTE-johtoryhmä vastaa lakisääteisten vuosittaisen valtuustoraportin ja valtuustokausittaisen hyvinvointikertomuksen laadinnasta.

1.1.2020 alkaen HYTE-yhdyshenkilön tehtävää on hoitanut kirjastovirkailija 20 %:n työajalla. HYTE-yhdyshenkilö toimii yhteistyössä kunnallisten toimijoiden, Kysterin, järjestöjen, seurakuntien ja muiden HYTE-asioiden parissa toimivien tahojen kanssa. Hän seuraa maakunnallista sekä valtakunnallista HYTE-viestintää, ja osallistuu alueellisiin ja maakunnallisiin HYTE-palavereihin. HYTE-yhdyshenkilö toimii tiedottajana Vesannon toimijoille HYTE-asioissa. HYTE-yhdyshenkilö laatii Vesannon kunnan hyvinvointikertomukset ja -suunnitelman yhteistyössä johtoryhmän kanssa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Liikuntatoimi		
Kuntalaisten liikuntaaktiivisuuden kehittäminen	Liikuntatapahtumien määrä	Eri-ikäisille suunnatut tapahtumat
Liikuntapaikkojen kuntotason säilyttäminen ja kehittäminen	Liikuntapaikkojen kuntotasosta huolehtiminen yhteistyössä Viisarit Oy:n kanssa	

Vesanto-hallin käyttöasteen säilyttäminen	kuntosalin käyntikerrat / v	Salin käyttöaste (%) arki-iltoina ja viikonloppuina
Kirjastotoimi		
Kirjaston kokoelman ajanmukaisuudesta huolehtiminen. Rutakko-verkon yhteiskokoelman huomioiminen oman kokoelman hoidossa ja kartoittamisessa. Palveluasumisyksiköiden kirjastopalveluista huolehtiminen.	Lainauksien ja kirjastokäyntien määrä. Uuden aineiston hankinta suhteessa asukaslukuun. Verkkokäyntien määrä. Kirjavinkkaus ja lainattavat kokoelmat eri asumisyksiköissä.	11.0 lainausta / asukas / vuosi 10 käyntiä / asukas / vuosi 850-950 hankintaa / vuosi 6800 verkkokäyntiä / vuosi 2 käyntiä /palveluasumisyksikkö/vuosi
Lasten ja nuorten ajanmukaiset ja tarpeisiin mitoitetut kirjastopalvelut	Aineistohankinta suhteutetaan ikäluokkien kokoon.	Uutuushankinta lasten- ja nuorten aineistossa vähintään opetushallituksen suosituksen mukainen ikäluokkien koko huomioiden
Yhteistyö koulun kanssa. Kirjakassien keräily luokkiin/luokkien lainauskäynnit. Kirjastonkäytön opetus.	Kirjakassien määrä/lv. Luokkien kirjastokäyntien määrä/lv. Kirjastonkäytönopetuksen toteutuminen suunnitelman mukaan.	Alakoululaisilla luettavaa luokassa lukuvuoden ajan. Yläkoululaisille luettavaa äidinkielenopettajan kautta koululle. Kirjastonkäytön opetus luokille 1., 3. 5. ja 7.
Kirjailijavieraat ja kirjavinkkarit kouluun yhteistyössä Rutakko-verkon kanssa.	Vuosittainen vierailijamäärä ja osallistunut oppilasmäärä.	Vähintään yksi vierailu/lukuvuosi
Kulttuuritoimi		
Järjestää yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tapahtumia ja tiedottaa niistä. Kunnan itsenäisyysjuhlan järjestäminen.	Vuotuinen järjestettyjen tapahtumien määrä. Ajantasainen tiedottaminen.	1 tapahtuma / kohderyhmä / vuosi.
	Näyttelyjen vuosittainen määrä.	10 näyttelyä / vuosi

Järjestää kirjastossa näyttelyjä. Ylläpitää tapahtumakalenteria kunnan kotisivuilla.	Ajantasaisuus.	Ilmoitetut tiedot viedään kalenteriin mahdollisimman lyhyellä viiveellä.
Nuorisotoimi		
Nuorisotoimi luo ja ylläpitää nuorison hyviä ja laadukkaita mahdollisuuksia ohjattuun vapaa-ajan viettoon. Nuorisotoimi kehittää ja hyödyntää laajemmin yhteistyömahdollisuuksia lähikuntien nuorisotoimien ja -toimijoiden kanssa. Tämän lisäksi nuorisotoimi hyödyntää verkon ja sosiaalisen median eri kanavia tavoittavassa nuorisotyössä.	Nuorisotyön ja -toiminnan piirissä olevien alle 29-vuotiaiden määrä suhteessa kaikkiin alle 29-vuotiaisiin kuntalaisiin. Toteutuneet tapahtumat ja projektit yhteistyötahojen kanssa. Verkkonuorisotyön tavoittavuus. Nuorisotyön resurssien ylläpito.	Toimintaa toteutetaan erilaisille nuorten ikäryhmille painottuen 10 -20 -vuotiaiden ryhmään. Toteutunut, kuntarajat ylittävä yhteistyö.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen		
HYTE tunnetuksi ja näkyväksi päättäjille ja kuntalaisille viestimällä verkossa ja kokoontumisissa.	HYTE:n ajantasainen näkyminen kunnan verkkosivuilla. HYTE-viestintä Facebookissa.	Kotisivuilla on kuvaus hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä Vesannolla, sekä linkit HYTE-raportteihin ja -kertomuksiin. Vesannon HYTE:llä oma FB-profiili tai viestintä kunnan FB kautta.
Laajan hyvinvointisuunnitelman valmistelu ja laatiminen vuosille 2021-2025 yhteistyössä johtoryhmän, kunnan eri	Suunnitelman valmistuminen etenee suunnitellussa aikataulussa ja monitoimijaisesti.	Suunnitelma valmistuu hyväksyttäväksi uudelle valtuustolle, ja valmistelutyössä on tehty laajaa yhteistyötä kunnan alueen toimijoiden kesken.

toimijoiden, luottamushenkilöiden, järjestöjen ja yhteisöjen kanssa.		
Hyvinvoinnin tilaa seurataan kunnassa säännöllisesti.	Maakunnalliset ja valtakunnalliset kyselyt, vuosiraporttiin ja hyvinvointikertomukseen valitut indikaattorit.	Hallintokunnat vastaavat kyselyihin omalta osaltaan. Tulokset käsitellään hallinnossa ja päätöksenteossa, ja ne otetaan huomioon suunnittelutyössä.

Vapaa-aikatoimi
Vapaa-aikatoimen arvostuksen säilyttäminen
Nettomenot / asukas
(ei sisällä kustannuslaskennallisia eriä)
Liikuntatoimi: 104,86 eur / asukas
Nuorisotoimi: 41,56 eur / asukas
Kulttuuritoimi: 16,84 eur / asukas
Kirjastotoimi: 75,00 eur / asukas
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: 3,99 eur / asukas

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Vapaa-aikatoimi	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	44.602,00	24.670,00	22.900,00	22.900,00	22.900,00
Toimintamenot	-369.107,00	-436.730,00	-506.950,00	-506.950,00	-506.950,00
Toimintakate	-324.705,00	-412.060,00	-484.050,00	-484.050,00	-484.050,00
Poistot ja arvon-alentumiset	-528,00	-38.940,00	-39.790,00	-39.780,00	-40.530,00
Laskennalliset erät	-67.587,00	-9.740,00	14.670,00		
= sitovuus valtuustoon nähden					

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Sivistyslau-takunta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	504.770,00	467.480,00	438.330,00	438.330,00	438.330,00
Toimintamenot	-3.682.063,00	-3.763.370,00	-3.961.370,00	-4.091.370,00	-4.041.370,00
Toimintakate	-3.177.293,00	-3.295.890,00	-3.523.040,00	-3.653.040,00	-3.603.040,00
Poistot ja arvon-alentumiset	-43.214,00	-168.660,00	-206.990,00	-275.500,00	-268.020,00
Laskennalliset erät	-499.795,00	-103.130,00	-104.980,00		
= sitovuus valtuustoon nähden					

17. YMPÄRISTÖTOIMI

Tulosalueita ovat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja yksityistietoimi. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta vastaa Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta. Yksityistietoimesta toiminnasta vastaa kunnanhallitus.

17.1. Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaviranomaisena toimii Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta. Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen rakennusjärjestys tulee voimaan 1.1.2021.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
1. **RAKENNUSVALVONTA** Nopea lupakäsittely	Käsittelyaika vko/lupa	2 vko/lupa

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Rakennusvalvonta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	19.008,00	10,000,00	11.000,00	11.000,00	11.000,00
Toimintamenot	-78.244,00	-102.020,00	-105.010,00	-105.010,00	-105.010,00
Toimintakate	-59.236	-92.020,00	-94.010,00	-94.010,00	-94.010,00
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-12.808,00	-2.330,00	-2.990,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

17.2. Ympäristönsuojelu

TULOSALUEEN KUVAUS JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021

Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta vastaa kunnalle kuuluvista rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta em. kuntien alueella 1.1.2019 lähtien. Ympäristölautakunta toimii alueen rakennus- ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Tulosalueen tehtävät hoitaa ympäristölautakunnan alainen kuntien yhteinen ympäristönsuojelutarkastaja.

Ympäristönsuojelu valvoo ympäristön ja vesistön pilaantumista aiheuttavia toimintoja, neuvoo kuntalaisia ja tuo ympäristönäkökulmaa paikalliseen päätöksentekoon. Ympäristönsuojelussa käsitellään ympäristölupia, maastoliikennelain mukaisia lupia, ilmoituksia ja annetaan määräyksiä ympäristöntilan parantamiseksi sekä tehdään pienimuotoista ympäristöntilan seurantaa. Lausunnoilla ympäristönsuojelu antaa paikallisen näkemyksen erilaisiin hankkeisiin ympäristönnäkökulmasta.

Tavoitteena on ympäristön hyvinvoinnin vaaliminen sekä monimuotoinen luonnontilan säilyttäminen. Viihtyisä, terveellinen ja ekologisesti kestävän ympäristön aikaan saaminen

Ympäristönsuojelun tavoitteet 2021

1. Huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti viranomaistehtävistä
2. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa
3. Pyritään aktiivisesti osallistumaan ympäristönsuojelun yhteistoimintojen suunnitteluun.
4. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman joutuisasti lainsäädäntöä noudattaen.
5. Ympäristönsuojelun prosessien kuvaamista ja kehittämistä jatketaan.
6. Sähköinen lupapalvelu on tulossa Keiteleen, Tervon ja Vesannon alueelle pilottihankkeena.
7. Ympäristönsuojelumääräysten laadinta.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

MÄÄRÄTAVOITTEET	TA2021
Luvat	3
Ilmoitukset	5
Tarkastukset	20
Lausunnot	10

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Ympäristönsuojelu	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	607,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Toimintamenot	-13.680,00	-25.600,00	-26.300,00	-26.300,00	-26.300,00
Toimintakate	-13.074,00	-20.600,00	-21.300,00	-21.300,00	-21.300,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-435,00		-20,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

17.3. Yksityistietoimi

Tilivelvolliset: kunnanhallitus

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TAVOITTEET 2021

1.Yksityisteiden kunnon ylläpitäminen ja parantaminen	**TAVOITE**	**MITTARI**	**TAVOITETASO**

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Yksityistietoimi	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	124,00				
Toimintamenot	-62.634,00	-25.250,00	-25.250,00	-25.250,00	-25.250,00
Toimintakate	-62.510,00	-25.250,00	-25.250,00	-25.250,00	-25.250,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-420,00	-170,00	-10,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

YMPÄRISTÖTOIMI YHTEENSÄ

Ympäristötoimi	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	19.738,00	15.000,00	16.000,00	16.000,00	16.000,00
Toimintamenot	-154.558,00	-152.870,00	-156.560,00	-156.560,00	-156.560,00
Toimintakate	-134.820,00	-137.870,00	-140.560,00	-140.560,00	-140.560,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	13.662,00	-2.500,00	-3.020,00		

= sitovuus valtuustoon nähden

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (ulk. ja sis. erät)

Käyttötal.yh-teensä	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	4.031.198,00	3.704.640,00	3.931.720,00	3.931.720,00	3.935.420,00
Toimintamenot	19.553.052	-19.491.960,00	-19.701.900,00	19.824.750,00	19.779.950,00
Toimintakate	-15-521.854,00	-15.787.320,00	-15.770.180,00	-15.893.030,00	-15.844.530,00
Poistot ja arvon-alentumiset	-627.292,00	-621.480,00	-668.770,00	-742.480,00	-704.600,00
Laskennalliset erät	-780.489,00				

= sitovuus valtuustoon nähden

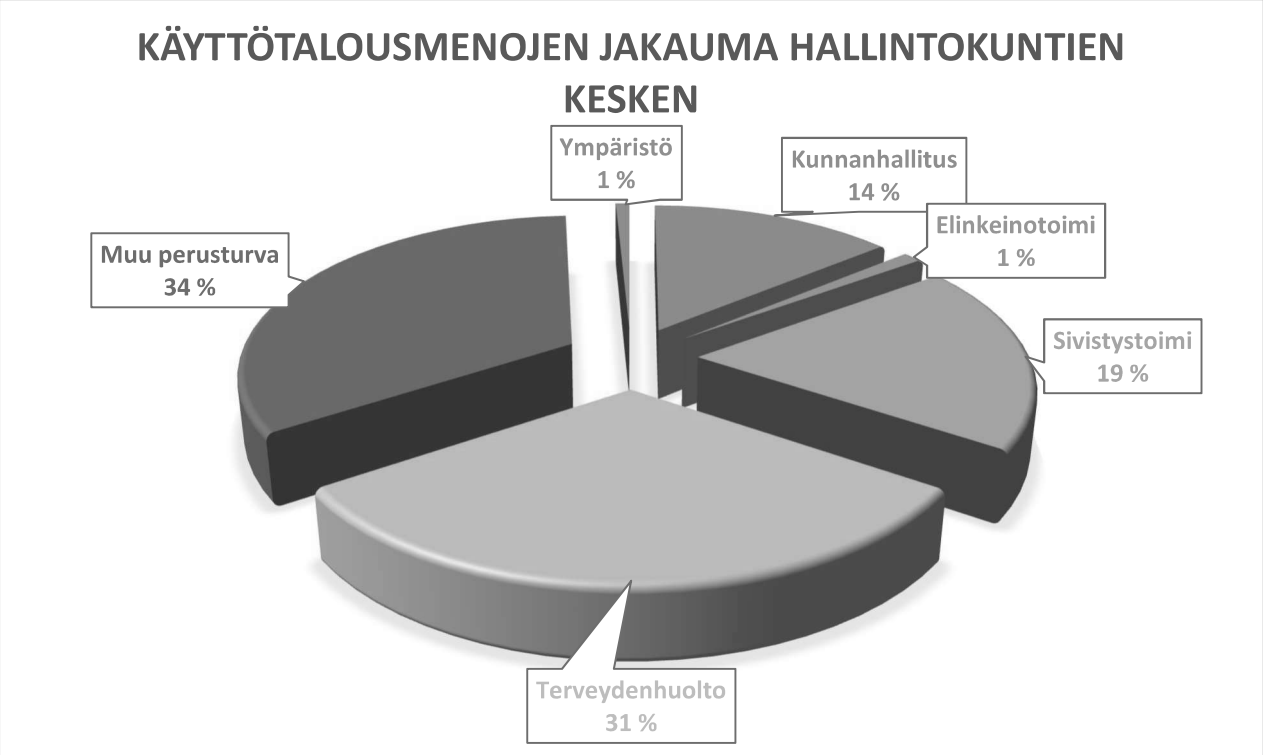

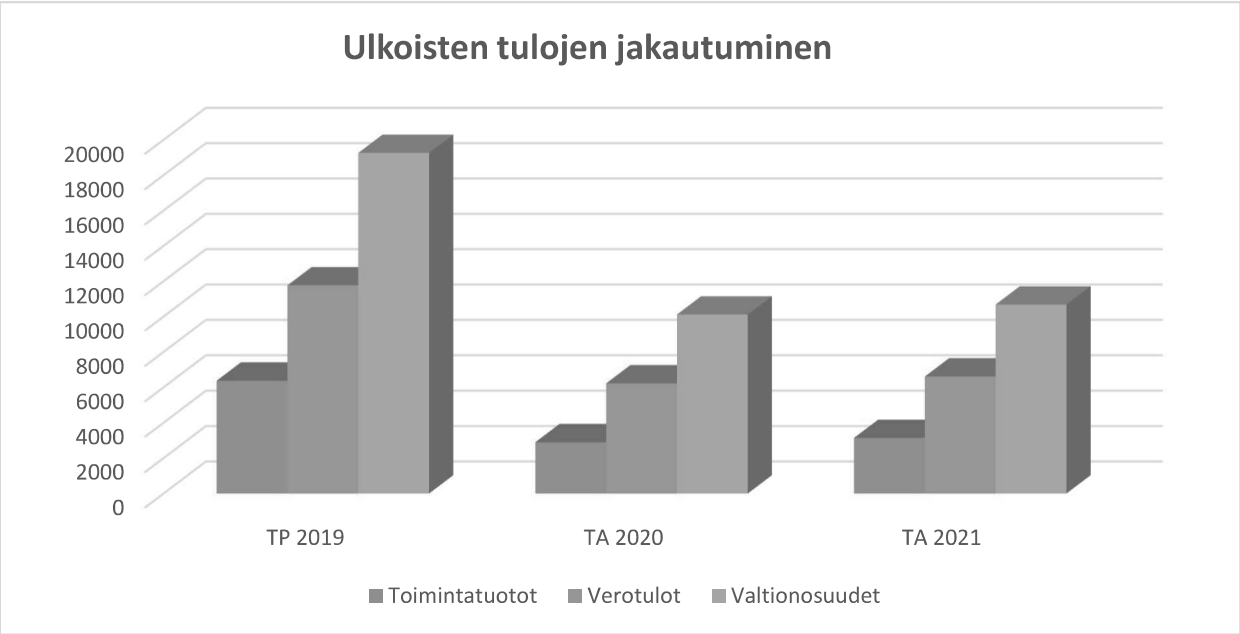

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	muutos teur	muutos %
Toimintatuotot	6 377	2 900	3 142	242	7,7
Verotulot	11 767	6 225	6 612	387	5,85
Valtionosuudet	19 261	10 116	10 681	565	5,29
Yhteensä	37 405	19 241	20 435	1 194	5,84

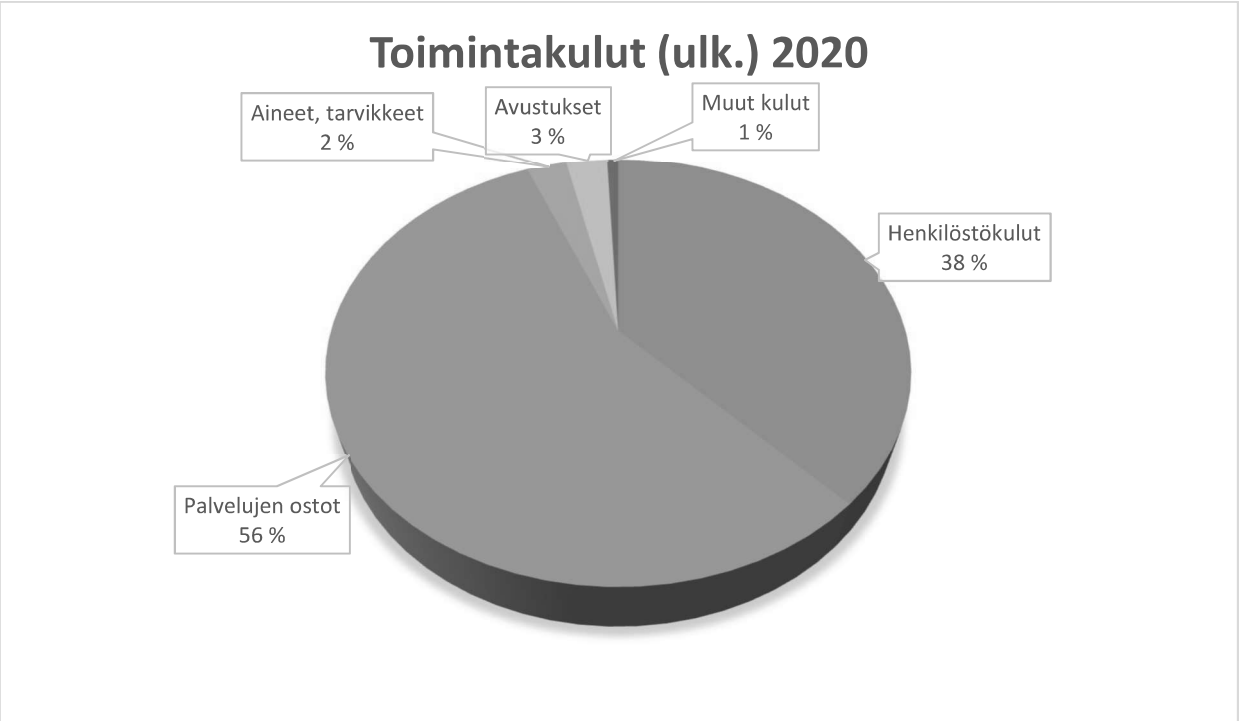

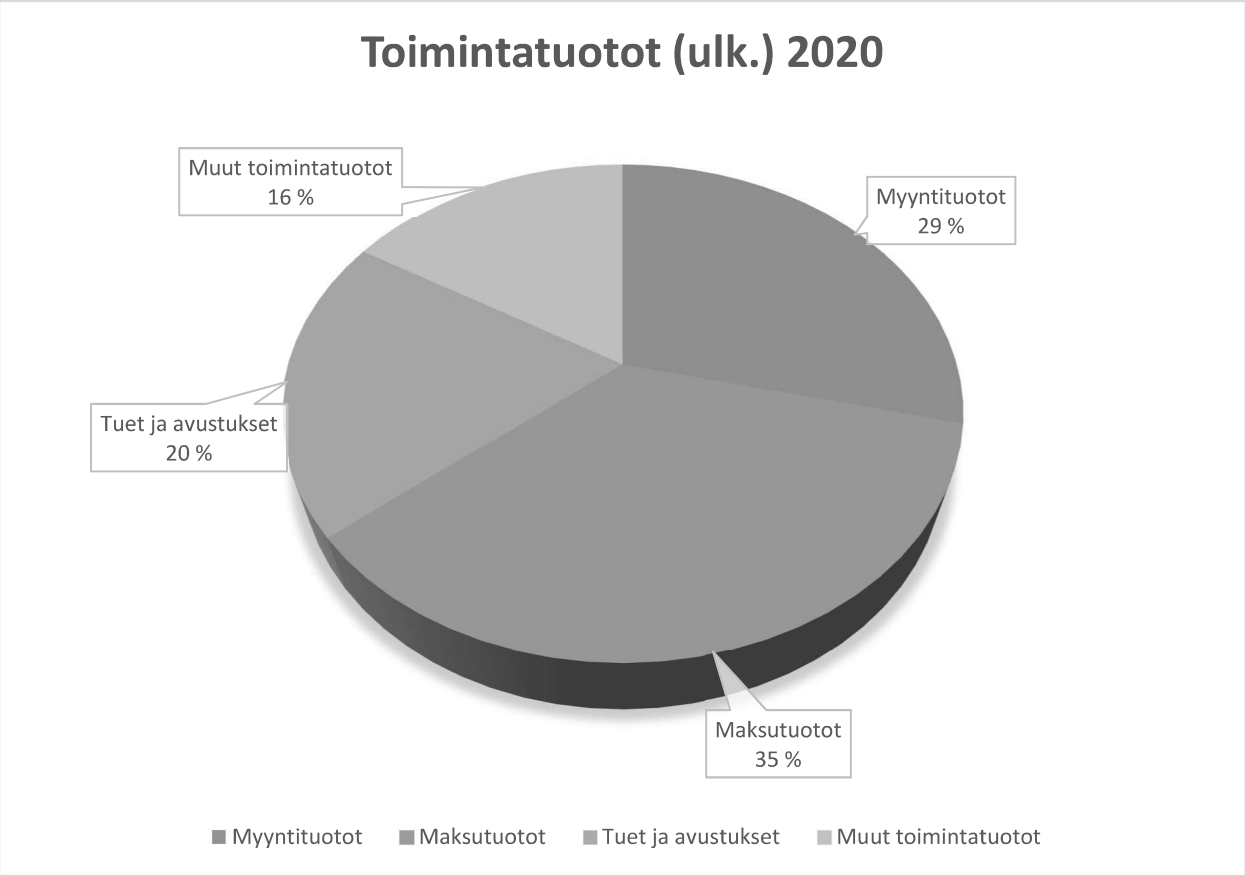
Toimintatuotot (ulk.) 2020
Muut toimintatuotot 16 %
Myyntituotot 29 %
Tuet ja avustukset 20 %
Maksutuotot 35 %
Myyntituotot
Maksutuotot
Tuet ja avustukset
Muut toimintatuotot

VESANNON KUNTA

18 INVESTOINTIOSA

KUNNANHALLITUS

HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET

sitova valtuustoon nähden

Kiinteistöjen peruskorjauksia	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Kiinteistöjä korjataan erikseen hyväksyttävän kuntoarvio-ohjelman mukaisesti.				
Käyttötalousvaikutukset	Vaikutus käyttötalouteen poistolaskennan kautta. Poistoaika 20 vuotta. Poistot vuositasolla 2.500 euroa. Ei vaikutusta kiinteistön käyttökuluihin.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus			**50.000**	50.000	50.000
Investointimenot			**50.000**	50.000	50.000
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

sitova valtuustoon nähden

Lukitusjärjestelmän uusiminen	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Tavoitteena on parantaa kiinteistöjen suojausta ja turvallisuutta. Yhtenäiset ja valvotut kulut täytyy turvata erityisesti koulu-, päiväkoti- ja hoitolaitosympäristössä. Vuonna 2022 uusitaan terveysaseman lukitukset. Vuonna 2023 uusitaan liikuntahallin ja päiväkodin lukitukset.				
Käyttötalousvaikutukset	Poistoaika on 15 vuotta. Poistot vuositasolla ovat 2.000 euroa. Ei ole vaikutusta käyttökuluihin. .				
Kustannusarvio ja sen jaksotus				30.000	30.000
Investointimenot				30.000	30.000
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

sitova valtuustoon nähden

Katuvalaistuksen uusiminen	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Osa katuvalolampuista on vaihdettu vuonna 2014 suurpainenatrium lampuiksi. Muutamilla katuosuuksilla on vielä käytössä elohopeahöyrylamppuja, joiden valmistus on lopetettu. Uusimisen yhteydessä lampuiksi vaihdetaan led-lampuiksi.				
Käyttötalousvaikutukset	Poistoaika on 20 vuotta. Poistot vuositasolla ovat 1.500 euroa. Vuotuinen energiankustannussäästö on 2.800 euroa.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus					30.000
Investointimenot					30.000
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

sitova valtuustoon nähden

Kirkonkylän venelaituri	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Kotisataman venelaiturin uusiminen.				
Käyttötalousvaikutukset	Poistoaika 15 vuotta. Poistot vuositasolla 2.000 euroa. Ei vaikutusta käyttötalouteen.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus				30.000	
Investointimenot				30.000	
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

sitova valtuustoon nähden

Vesihuoltolaitos	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Hankekaudella uusitaan vesi- ja jätevesilaitoksen pumppuja ja muita kenttäinstrumentteja sekä automaatiota.				
Käyttötalousvaikutukset	Poistoaika automaation ja pumppujen osalta on 15 vuotta. Poistot vuositasolla 1.500 – 1.800 euroa. Ei vaikutusta käyttökuluihin.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus			**40.000**	30.000	30.000
Investointimenot			**40.000**	30.000	30.000
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

PERUSTURVALAUTAKUNTA

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

sitova valtuustoon nähden

	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Vesannon kunnan sosiaalityössä käytössä oleva Pro Consona-asiakastietojärjestelmä päivitetään OMNI360-sosiaalipalveluiden asiakastietojärjestelmäksi. Käyttönotolla pyritään tuottamaan uudistuksia käyttäjille nopeammin ja pienemmillä henkilöpanoksilla sekä vapauttamaan aikaa asiakkaan kohtaamiseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden itseasiointiin..				
Käyttötalousvaikutukset	Vaikutus käyttötalouteen poistolaskennan kautta. Poistoaika 5 vuotta. Poistot vuositasolla 3.080 euroa.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus			**15.380**		
Investointimenot			**15.380**		
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET

sitova valtuustoon nähden

Valokujan terveysaseman vesikatteen uusiminen	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Kate vaihdetaan tiilestä peltiin. Parannetaan ullakon tuuletusta ja uusitaan aluskate. Lisätään myös yläpohjan lämmöneristystä.				
Käyttötalousvaikutukset	Poistoaika 20 vuotta. Poistot vuositasolla 4.500 euroa. Käyttökustannusten alenema 1.000 euroa.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus					***90.000***
Investointimenot					***90.000***
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

SIVISTYSLAUTAKUNTA

IRTAIN OMAISUUS

sitova valtuustoon nähden

Lukiolaisten kannettavat tietokoneet	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Lukion aloittaville hankitaan kannettavat tietokoneet. Päätös lukio-opinnot Vesannon lukiossa aloittaville opiskelijoille on tehty kunnanvaltuustossa 7.5.2007 § 29. Kannettavia on lukion aloittaville opiskelijoille hankittu aiempina vuosina 2014 29, 2015 12, 2016 17, 2017 22 ,2018 26 oppilaalle ja 2019 21 oppilaalle.				
Käyttötalousvaikutukset	Vaikutus käyttötalouteen poistolaskennan kautta. Poistoaika 3 vuotta tasapoisto, vuositasolla poistojen lisäys 6.700 euroa.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus			**20.000**		
Investointimenot			**20.000**	20.000	20.000
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

sitova valtuustoon nähden

Koulukeskuksen irtaimisto	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Uusi koulukeskus rahoitetaan vuosien 2020-2021 aikana ja hankkeen rahoitus toteutuu kiinteistöleasingilla. Irtain kalusto ja AV-laitteet eivät kuulu tämän rahoituksen piiriin, joten näille varataan määräraha investointiosaan.				
Käyttötalousvaikutukset	Vaikutus käyttötalouteen poistolaskennan kautta. Poistoaika 5 vuotta tasapoisto, vuositasolla poistojen lisäys 90.000 euroa.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus			**520.000**		
Investointimenot			**520.000**		
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET

sitova valtuustoon nähden

Urheilukentän huoltorakennusten kattojen uusiminen	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Uusitaan huoltorakennusten vesikatteet ja rakenteet.				
Käyttötalousvaikutukset	Poistoaika 20vuotta. Poistot vuositasolla 700 euroa. Ei vaikutusta käyttötalouteen.				
Kustannusarvio ja sen jaksotus				***15.000***	
Investointimenot				***15.000***	
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

sitova valtuustoon nähden

Uusi yhteiskoulu ja lukio	TP 2019	TA 2020	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Hanketavoitteet	Kouluhankkeen loppuunsaattaminen. Suunnittelussa ja rakentamisen toteutuksessa otetaan huomioon toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet asetetuissa tavoitekustannuspuitteissa. Tavoitteena on saada aikaan terveellinen ja turvallinen rakennus. Rakennettavan kohteen sisäilmaluokka on S2. Rakentaminen toteutetaan Terve Talo ja Kuiva ketju 10 -periaatteiden ja puhtausluokan P1 vaatimusten mukaisesti. Rakennus 180.000 ja kalusteet 520.000. Pedagogisena tavoitteena on tehdä koulusta nykyaikaisia opetusmenetelmiä käyttävä ja niiden käytön mahdollistava rakennus. Tilojen tulee olla muunneltavia erilaisiin opetusratkaisuihin myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on kehittää uuteen kouluun avoin oppimisympäristö, jossa opiskelu on optimaalisen joustavaa ajan, paikan, menetelmien ja toteutustapojen suhteen. Opetus muuttuu oppijakeskeiseksi ja opetustilat ovat usein muualla kuin pelkästään varsinaisessa luokkatilassa.				
Käyttötalousvaikutukset	Hanke toteutetaan Kuntarahoituksen leasing-rahoituksella. Leasingin takaisinmaksuaika on 20 vuotta ja jäännöspääoma 33 % rahoituksen loppusummasta. Rahoituskulut vuositasolla ovat lähes 400.000 euroa. Lisäksi käyttökulujen lisäys vuositasolla 150.000 euroa				
Kustannusarvio ja sen jaksotus			**180.000**		
Investointimenot			**180.000**		
Investointitulot *Rahoitusosuudet* *Omaisuuden myynti*					

Kaikki hallintokunnat	TP 2019	TA 2020 ilman muutoksia	**TA 2021**	TS 2022	TS 2023
Investointimenot yhteensä			**825.380**	175.000	250.000
Rahoitusosuudet yhteensä					

19 VESANNON VUOKRATALOT OY

TALOUSARVIO V 2021

Toiminta-ajatus

Vesannon Vuokratalot Oy on Vesannon kunnan omistama 1.1.1995 perustettu vuokrataloyhtiö.
Yhtiön toimialaan kuuluu omistaa ja vuokrata asuinhuoneistoja Vesannon kunnan alueella. Kaikki talot (huoneistoja 136) ovat rivitaloja, vanhin ent. Opettajien asuntola, rak. 1966 (perusk. 1985). Uusin kiinteistö valmistunut 1993. Rakennukset sijaitsevat kolmea yksikköä lukuun ottamatta kirkonkylän keskustassa
1.1.2020 yhtiö on toiminut Palveluyhtiö Viisarit Oy:ssa.

Tavoitteet

Yhtiön tavoitteena pitää kiinteistöt ja niissä sijaitsevat asuinhuoneistot hyväkuntoisina sekä tarjota kohtuuhintaista asumista paikkakunnalla. Huoneistojen kuntoon pyritään kiinnittämään erityistä huomiota myös niiden terveellisyyden ja turvallisuuden osalta. Huoneisto- ja muita remontteja suoritetaan KUNTOKATSELMUS-raporttien suositusten mukaisesti sekä tarvittaessa asukkaiden vaihdosten yhteydessä. Vuokrausasteen pitäminen yli 90 %:n on yksi tärkeimmistä tavoitteista maksukyvyn säilymiseksi.

TIETOJA YHTIÖSTÄ	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vuokrattavia huoneistoja kpl	136	136	136
Vuokrattavien huoneistojen yhteispinta-ala m²	7 429	7 429	7 429
Rivitalokohteita kpl	16	16	16
Henkilöstö	0	0	0
Käyttöaste %	92		
Lainoja lyhennetty 2019	220 383		
Lainasaldo 31.12.2019	3 101 452		

Vuokrat on budjetoitu 100 % käyttöasteen mukaan.

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021
LIIKEVAIHTO	663 791	723 859	737 999
Ostot	0	0	0
Henkilöstökulut	-16 763	-11 580	-12 060
Poistot ja arvonalentumiset	-206 681	-206 800	-206 665
Muut kulut	0	0	0
Kiinteistön hoitokulut	-470 739	-450 314	-453 903
Luottotappiot ja muut oikaisuerät	-17 004		
LIIKEVOITTO	-47 396	55 165	65 371
Rahoitustuotot ja -kulut	-19 125	-39 770	-21 120
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-66 520	15 395	44 251
TILIKAUDEN TULOS	-66 520	15 395	44 251